

L E G E
privind siguranța traficului rutier*

nr. 131-XVI din 07.06.2007

*Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.11-21/6 din 23.01.2015
Monitorul Oficial nr.103-106/443 din 20.07.2007*

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

[Articolul 2.](#) Noțiuni principale

[Articolul 3.](#) Principiile de bază privind garantarea siguranței traficului rutier

[Articolul 4.](#) Cadrul juridic

Capitolul II
COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR DE RESORT
ÎN DOMENIUL TRAFICULUI RUTIER

[Articolul 5.](#) Competența Guvernului

[Articolul 6.](#) Competența Consiliului național pentru securitatea circulației rutiere

[Articolul 7.](#) Competența Ministerului Afacerilor Interne

[Articolul 8.](#) Competența Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor

[Articolul 9.](#) Competența Ministerului Sănătății

[Articolul 10.](#) Competența Ministerului Educației

[Articolul 11.](#) Competența Ministerului Mediului

[Articolul 12.](#) Competența Ministerului Apărării

[Articolul 13.](#) Competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

[Articolul 14.](#) Competența Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor

[Articolul 15.](#) Competența Camerei de Licențiere

[Articolul 16.](#) Competența autorităților administrației publice locale

[Articolul 17.](#) Competența asociațiilor obștești

Capitolul III
CONDUCĂTORII DE AUTOVEHICULE. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE FORMARE INIȚIALĂ,
RECALIFICARE ȘI PERFECTIONARE PERIODICĂ A CONDUCĂTORILOR
DE AUTOVEHICULE

[Articolul 18.](#) Cerințele față de conducătorul de autovehicul

[Articolul 19.](#) Dreptul de a conduce un autovehicul

[Articolul 20.](#) Categoriile permisului de conducere

[Articolul 21.](#) Obținerea permisului de conducere

[Articolul 22.](#) Condițiile de licențiere a activității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 23.](#) Eliberarea/prelungirea licenței pentru activitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 24.](#) Drepturile unității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 25.](#) Obligațiile unității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 26.](#) Suspendarea și retragerea licenței pentru activitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 27.](#) Controlul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 28.](#) Evaluarea și acreditarea unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 29.](#) Condițiile pentru atestarea profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 30.](#) Pregătirea și perfecționarea profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

[Articolul 31.](#) Examenul pentru atestarea profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

Capitolul IV

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PARTICIPANȚILOR LA TRAFIC RUTIER

[Articolul 32.](#) Modalitățile de garantare a drepturilor participanților la trafic rutier. Obligațiile lor

[Articolul 33.](#) Drepturile și obligațiile proprietarului și ale conducătorului de autovehicul

[Articolul 34.](#) Drepturile și obligațiile pasagerului

[Articolul 35.](#) Drepturile și obligațiile pietonului

[Articolul 36.](#) Drepturile și obligațiile bicicliștilor, conducătorilor de vehicule cu tracțiune animală și ale pietonilor cu cărucioare manuale

Capitolul V

ADMITEREA ȘI MENTINEREA ÎN TRAFIC RUTIER. RADIEREA DIN REGISTRUL DE STAT AL TRANSPORTURILOR

[Articolul 37.](#) Condiții privind circulația vehiculelor și inspecția tehnică periodică a acestora

[Articolul 38.](#) Obligațiile producătorului și ale reutilizatorului de vehicule

[Articolul 39.](#) Omologarea și certificarea

[Articolul 40.](#) Organizarea activității de inspecție tehnică periodică

[Articolul 41.](#) Condițiile de autorizare a activității de inspecție tehnică periodică

[Articolul 42.](#) Genurile de activitate incluse în autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

[Articolul 43.](#) Documentele necesare pentru eliberarea autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

[Articolul 44.](#) Examinarea cererii privind eliberarea autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

[Articolul 45.](#) Valabilitatea autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

[Articolul 46.](#) Obligațiile titularului autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

[Articolul 47.](#) Restrângerea, suspendarea și retragerea autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

[Articolul 48.](#) Condițiile de atestare profesională a cadrelor manageriale și a experților pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

[Articolul 49.](#) Eliberarea certificatelor de atestare profesională a cadrelor manageriale și a experților de inspecție tehnică

[Articolul 50.](#) Retragerea certificatului de atestare profesională a expertului de inspecție tehnică

[Articolul 51.](#) Controlul asupra activității de inspecție tehnică periodică

[Articolul 52.](#) Reluarea valabilității autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

[Articolul 53.](#) Înmatricularea sau înregistrarea vehiculelor

[Articolul 54.](#) Certificatul și numărul de înmatriculare

[Articolul 55.](#) Radierea din Registrul de stat al transporturilor

Capitolul VI

SIGURANȚA INFRASTRUCTURII RUTIERE. ASIGURAREA MEDICALĂ ÎN SIGURANȚA TRAFICULUI RUTIER”.

[Articolul 56.](#) Actele normative și acțiunile privind semnalizarea rutieră

[Articolul 57.](#) Obligațiile administratorului de drum

[Articolul 58.](#) Auditul și inspecția de siguranță rutieră

[Articolul 59.](#) Asigurarea medicală în siguranța traficului rutier

[Articolul 60.](#) Finanțarea acțiunilor cu caracter de siguranță rutieră

Capitolul VII RĂSPUNDEREA

[Articolul 61.](#) Răspunderea

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE

[Articolul 62.](#) Îndatoririle Guvernului

[Anexă](#) Condiții minime de dotare cu echipamente și materiale didactice pentru desfășurarea activității de instruire a conducătorilor de autovehicule și/sau a instructorilor în conducere auto

Notă: Legea a fost republicată în Monitorul Oficial nr.11-21/6 din 23.01.2015 cu toate modificările și completările introduse în ea, precum și cu renumerotarea și corectarea elementelor.

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

(1) Prezenta lege reglementează relațiile juridico-sociale din domeniul traficului rutier, stabilește drepturile, obligațiile, responsabilitățile autorităților de resort și ale participanților la acest trafic, determină principiile de organizare a activității unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, precum și condițiile de admitere la trafic a conducătorilor de autovehicule.

(2) Dispozițiile prezentei legi vizează traficul rutier din punctul de vedere al asigurării desfășurării lui fluente și în plină siguranță, ceea ce presupune protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, apărarea proprietății acestora, ocrotirea sănătății, integrității corporale și a vieții participanților la trafic, precum și protecția mediului înconjurător.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

accident în trafic rutier – eveniment produs ca urmare a încălcării normelor de siguranță a traficului rutier, în care au fost implicate unul sau mai multe vehicule aflate în circulație pe drum public, în urma căruia a rezultat vătămarea sănătății, integrității corporale, decesul uneia sau al mai multor persoane ori a fost cauzat un prejudiciu material;

administrator de drum – autoritate a administrației publice locale sau un alt organ de stat abilitat de Guvern cu funcții de administrare, întreținere și reparație a drumurilor publice;

agent de circulație – persoană abilitată cu funcții de reglementare și de control asupra traficului rutier pe drumurile publice;

audit de siguranță rutieră – verificare detaliată, tehnică și sistematică, independentă, din punctul de vedere al siguranței, a caracteristicilor de proiectare proprii unui proiect de infrastructură rutieră în toate etapele, de la planificare până la începutul exploatarei;

auditor de siguranță rutieră – persoană fizică atestată potrivit reglementărilor legale să efectueze evaluarea de impact asupra siguranței rutiere, auditul de siguranță rutieră și inspecția de siguranță rutieră;

autovehicul – vehicul autopropulsat, cu excepția ciclomotorului și a vehiculului care circulă pe șine, destinat transportului de persoane sau de bunuri ori efectuării de lucrări;

bicicletă – vehicul cu cel puțin două roți, propulsat exclusiv de energia musculară a persoanei care îl conduce, în special cu ajutorul pedalelor sau manivelor;

caroserie – parte a vehiculului așezată deasupra osiilor și a roților, amenajată pentru transportul de persoane sau de bunuri;

certificat de atestare profesională – act permisiv, eliberat în condițiile prezentei legi profesorului de siguranță rutieră sau instructorului în conducere auto, care atestă dreptul la prestarea activității didactice în cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier;

ciclomotor – vehicul cu două sau trei roți, care dezvoltă prin construcție o viteză maximă de 45 km/h (cu excepția celor care dezvoltă o viteză mai mică sau egală cu 25 km/h) și care este echipat cu un motor cu ardere internă sau electric. Capacitatea cilindrică a motorului cu ardere internă nu depășește 50 cm³, iar puterea motorului, atât a celui cu ardere internă, cât și a motorului electric, nu depășește 4 kW;

coloană oficială – coloană de vehicule precedată de un vehicul cu regim prioritar de circulație, care are în funcțiune semnale speciale de avertizare sonore și luminoase de culoare albastră și/sau roșie;

conducător – persoană care conduce pe drum public un vehicul, un grup de persoane, însoțește animale izolate, turme, cirezi etc., animale de povară sau de călărie, precum și persoană care efectuează instruirea în conducerea autovehiculului;

drum public – orice cale de comunicație terestră, inclusiv construcții artificiale și drumuri cu înveliș natural, deschisă pentru circulația vehiculelor și a pietonilor, administrată de un organ abilitat;

drum public local – drum proprietate publică a unității administrativ-teritoriale, care asigură legătura între orașele reședință de raion și satele (comunele) din componența raionului, precum și legătura între sate (comune), inclusiv accesul spre drumurile publice naționale;

drum public național – drum proprietate publică a statului, care asigură principalele legături rutiere internaționale, legătura între capitala țării și orașele reședință de raion, municipiile și obiectivele de importanță republicană, precum și legătura între ele;

evaluare de impact asupra siguranței rutiere – analiză comparativă strategică a impactului asupra gradului de siguranță a infrastructurii rutiere în cazul unui proiect al unui nou drum public sau în cazul unui proiect privind modificări substanțiale ale infrastructurii existente a drumului;

garantare a siguranței traficului rutier – activități de prevenire a factorilor ce contribuie la producerea accidentelor în traficul rutier și de diminuare a gravității acestora;

inspecție de siguranță rutieră – verificare periodică a infrastructurii rutiere din punctul de vedere al siguranței circulației, cu identificarea eventualelor disfuncționalități sau deficiențe de proiectare, construcție, operare și/sau de întreținere a drumului care pot conduce la producerea de accidente rutiere;

inspecție tehnică periodică – verificare tehnică periodică a autovehiculelor, a vehiculelor autopropulsate și a remorcilor acestora în stațiile de inspecție tehnică autorizate sau în stațiile specializate ale autorităților publice abilitate, în vederea corespunderii cu normele și standardele naționale de securitate a circulației rutiere și de protecție a mediului, confirmată printr-un raport de verificare tehnică și prin ecusonul corespunzător;

instructor în conducere auto – cadru didactic atestat profesional în condițiile prezentei legi pentru instruirea practică în conducerea autovehiculelor a cursanților în cadrul unității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, în vederea obținerii permisului de conducere;

motocicletă – autovehicul cu 2 sau 3 roți, cu sau fără ataș, dotat cu motor având capacitate cilindrică mai mare de 50 cm³, și/sau cu viteză maximă, prin construcție, de peste 45 km/h, a cărui masă proprie nu depășește 400 kg;

organizare a traficului rutier – ansamblu de măsuri juridico-organizatorice și ingineresti de sistematizare, reglementare și dirijare a traficului rutier;

participant la trafic – persoană care ia parte la procesul circulației în calitate de conducător, pieton sau pasager;

pieton – persoană care se află pe drum, în afara vehiculului, și care nu efectuează lucrări de drum, inclusiv persoana care se deplasează în cărucior (fără motor) pentru invalizi, care duce o bicicletă, un ciclomotor, o motocicletă, săniuță, un cărucior manual, un cărucior pentru copii sau invalizi;

profesor de siguranță rutieră – cadru didactic atestat profesional în condițiile prezentei legi pentru instruirea teoretico-practică la modulele de specialitate a cursanților în cadrul unității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, în vederea obținerii permisului de conducere;

remorcă – vehicul destinat tractării de către un autovehicul;

siguranță a traficului rutier – stare de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la trafic împotriva accidentelor și consecințelor acestora;

stație de inspecție tehnică – centru tehnic specializat și autorizat care asigură inspecția tehnică periodică a vehiculelor prin examinarea vizuală și diagnosticarea echipamentelor, agregatelor și sistemelor aferente securității circulației rutiere și protecției mediului, cu eliberarea raportului de verificare tehnică și a ecusonului corespunzător;

trafic rutier – sistem dinamic complex, constituit din pietoni și vehicule care, în procesul deplasării pe drumurile publice în condiții stabilite, generează un ansamblu de relații juridico-sociale;

unitate de instruire a personalului din domeniul transportului rutier – persoană juridică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care asigură formarea inițială, recalificarea și/sau perfecționarea periodică a conducătorilor de autovehicule, a instructorilor în conducere auto, a cadrelor manageriale din domeniul transportului rutier, precum și a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică, în baza programelor de instruire aprobate de Ministerul Educației cu avizul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor;

vehicul – sistem mecanic, cu sau fără autpropulsie, destinat transportului de persoane sau de bunuri ori echipat cu mecanisme care pot executa anumite lucrări.

Articolul 3. Principiile de bază privind garantarea siguranței traficului rutier

Principiile de bază privind garantarea siguranței traficului rutier sînt:

a) prioritatea vieții și integrității corporale a participanților la trafic asupra rezultatelor activităților economice;

b) prioritatea responsabilității statului privind garantarea siguranței traficului rutier față de responsabilitatea participanților la trafic;

c) respectarea intereselor persoanei, ale societății și ale statului în activitatea de garantare a siguranței traficului rutier;

d) abordarea problemei privind garantarea siguranței traficului rutier prin programe cu obiective bine determinate.

Articolul 4. Cadrul juridic

Cadrul juridic privind siguranța traficului rutier însumează prezenta lege și alte acte legislative și normative, precum și tratatele internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte.

Capitolul II COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR DE RESORT ÎN DOMENIUL TRAFICULUI RUTIER

Articolul 5. Competența Guvernului

De competența Guvernului sînt:

- a) dirijarea activității organelor centrale de specialitate ale statului cu atribuții în domeniul traficului rutier;
- b) aprobarea programelor de stat privind dezvoltarea traficului rutier și siguranța pe drumurile publice, precum și a actelor normative înaintate de autoritățile competente;
- c) finanțarea, dirijarea și exercitarea controlului asupra realizării programelor de dezvoltare a traficului rutier și siguranței acestuia;
- d) organizarea activității de cercetare științifică și construcții tehnologice în domeniul traficului rutier și siguranței acestuia;
- e) exercitarea controlului asupra executării și respectării legislației privind siguranța traficului rutier;
- f) aprobarea listei de medicamente contraindicate conducătorilor de vehicule;
- g) stabilirea conținutului minim al truselor medicale de prim ajutor din dotarea autovehiculelor;
- h) stabilirea normelor metodologice privind organizarea pregătirii, perfecționării, examinării și atestării cadrelor didactice din domeniul pregătirii conducătorilor de autovehicule și a personalului din sfera transporturilor rutiere;
- i) stabilirea categoriilor de vehicule care pot fi admise în trafic rutier fără a fi omologate;
- j) aprobarea programelor de stat privind protecția mediului înconjurător, standardelor privind starea tehnică a vehiculelor și a utilajului.

Articolul 6. Competența Consiliului național pentru securitatea circulației rutiere

(1) Consiliul național pentru securitatea circulației rutiere, instituit de Guvern, este organ consultativ în promovarea și dirijarea politicii statului în domeniul siguranței traficului rutier.

(2) Consiliul național pentru securitatea circulației rutiere are următoarele atribuții:

- a) examinează starea de lucruri și apreciază activitatea autorităților de resort în domeniul siguranței traficului rutier;
- b) coordonează activitățile din domeniu, participă la elaborarea și examinarea actelor normative privind traficul rutier și siguranța acestuia și le înaintează spre aprobare Guvernului.

(3) Activitatea curentă a Consiliului național pentru securitatea circulației rutiere este realizată de Biroul executiv, care îndeplinește funcțiile de secretariat al consiliului menționat, coordonează la nivel național procesul de elaborare și promovare a strategiilor și planurilor de acțiuni în domeniul siguranței rutiere în baza obiectivelor identificate de consiliu, asigură cooperarea interinstituțională și monitorizează implementarea de către autoritățile de resort a politicilor în domeniu.

(4) Biroul executiv este constituit prin desemnarea în componența acestuia, de către conducătorii autorităților publice centrale reprezentate în Consiliul național pentru securitatea circulației rutiere, a reprezentanților acestora cu atribuții pe segmentul coordonării politicilor

în domeniul siguranței traficului rutier. Componenta deplină și competențele Biroului executiv se stabilesc în regulamentul acestuia, aprobat de Guvern.

(5) Pe lângă Biroul executiv funcționează comisiile de specialitate ale Consiliului național pentru securitatea circulației rutiere, care asigură efectuarea studiilor detaliate în baza datelor privind accidentele în traficul rutier, a analizelor cost-beneficiu, care vor fi înaintate organelor de resort și Guvernului în vederea fundamentării planurilor de buget și politicilor conexe.

Articolul 7. Competența Ministerului Afacerilor Interne

De competența Ministerului Afacerilor Interne sînt:

a) exercitarea controlului interdepartamental asupra respectării prevederilor actelor legislative și ale actelor normative din domeniul traficului rutier;

b) coordonarea, pe domenii de competență, a activităților de ridicare a gradului de organizare și de siguranță a traficului rutier;

c) asigurarea dirijării, supravegherii și controlului traficului rutier cu mijloace de măsurare, legalizate și verificate metrologic, conform cerințelor actelor normative în vigoare;

d) exercitarea controlului asupra vehiculelor în privința corespunderii lor cu normele de siguranță a traficului rutier;

e) exercitarea controlului asupra calității lucrărilor din domeniile: de exploatare, întreținere, reparare și inspecție tehnică periodică, efectuate de persoane care practică activitate de întreprinzător în aceste domenii;

f) monitorizarea evoluției fenomenului accidentar și reflectarea în mass-media a stării de lucruri din traficul rutier, a modului în care participanții la trafic respectă legislația privind siguranța lui;

g) asigurarea activității echipelor de intervenție rapidă pentru întreprinderea măsurilor de urgență în cazul producerii de accidente în trafic rutier;

h) organizarea după programe a instruirii angajaților poliției rutiere, serviciului de pompieri, ai altor structuri specializate privind acordarea de prim ajutor medical persoanelor care au avut de suferit în accidente în trafic rutier;

i) eliberarea permiselor speciale pentru conducătorii de autovehicule speciale de încălzire și de comunicație specială la absolvirea cursurilor de instruire în cadrul unui centru de formare profesională din subordine, coordonarea itinerarelor pentru efectuarea instruirii practice în conducerea autovehiculelor pe drumurile publice prin intermediul ghișeului unic al autorității de licențiere;

j) ținerea evidenței centralizate a contravențiilor din domeniul traficului rutier și a sancțiunilor aplicate, eliberarea către solicitanți a certificatelor de cazier contravențional, a certificatelor cu privire la accidentele rutiere, a actelor juridice cu privire la neridicarea în procesul de constatare a contravențiilor a permisului de conducere, a certificatului de înmatriculare a vehiculului și/sau a plăcilor de înmatriculare;

k) coordonarea schemelor de transportare a încărcăturilor de mare tonaj, cu gabarit depășit și a încărcăturilor periculoase;

l) escortarea coloanelor oficiale.

Articolul 8. Competența Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor

De competența Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor sînt:

a) administrarea, întreținerea, repararea și înzestrarea cu mijloace de semnalizare a drumurilor publice naționale pentru sistematizarea și organizarea traficului rutier în vederea garantării siguranței circulației; amenajarea drumurilor laterale pentru circulația vehiculelor cu tracțiune animală, vehiculelor autopropulsate și amenajarea pistelor pentru bicicliști;

b) autorizarea persoanelor care practică activitate de întreprinzător în domeniile de omologare, inspecție tehnică periodică, prestări servicii de reparație și de întreținere tehnică a vehiculelor;

c) coordonarea, prin avizarea programelor de instruire, a procesului de formare inițială și perfecționare periodică, în cadrul unităților de instruire specializate și licențiate, a experților implicați în procesul de omologare, inspecție tehnică periodică, reparație și deservire tehnică a vehiculelor, certificare a transportului conform actelor normative ale Conferinței Europene a Miniștrilor de Transport (CEMT), [Acordului european referitor la transportul rutier internațional de mărfuri periculoase \(ADR\)](#), Acordului cu privire la transporturile internaționale de produse perisabile și cu privire la mijloacele de transport speciale care trebuie folosite pentru aceste transporturi (ATP), precum și a personalului din domeniul transportului rutier, în vederea eliberării certificatului de competență profesională;

d) elaborarea reglementărilor tehnice de construcție, reconstrucție și reutilare a vehiculelor, elaborarea condițiilor tehnice și a metodologiei de omologare, de prestare a serviciilor de reparație și întreținere tehnică, de inspecție tehnică periodică, precum și de certificare a echipamentelor și subansamblurilor vehiculelor, în vederea admiterii în traficul rutier;

e) controlul, în conformitate cu principiile și procedurile stabilite de [Legea nr.131 din 8 iunie 2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, al activității de omologare a vehiculelor și de inspecție tehnică periodică, precum și de certificare a echipamentelor și subansamblurilor vehiculelor, evaluarea situației în acest domeniu, în vederea perfecționării rețelei de stații autorizate care prestează astfel de servicii;

f) elaborarea de norme obligatorii, care urmează a fi aprobate de Guvern, privind organizarea și buna desfășurare a transporturilor rutiere, monitorizarea respectării acestor norme;

g) elaborarea de reglementări speciale, care urmează a fi aprobate de Guvern, în domeniul transporturilor rutiere de mărfuri periculoase și al transporturilor efectuate cu vehicule a căror masă totală și/sau gabarit depășesc limitele admise și stabilirea măsurilor de siguranță privind efectuarea acestor transporturi;

h) stabilirea reglementărilor tehnice privind întreținerea și repararea drumurilor publice și a pasajelor la nivel cu calea ferată, privind amenajarea acestora cu mijloace de semnalizare, sistematizare și organizare a traficului rutier;

i) elaborarea de norme legale privind condițiile de organizare de către agenții transportatori a transporturilor rutiere de mărfuri și pasageri pe rute interne și internaționale și modul de desfășurare a acestora;

j) elaborarea de norme, care urmează a fi aprobate de Guvern, privind reglementarea și controlul respectării regimului de muncă și odihnă al conducătorilor de autovehicule antrenați în transporturile interne și internaționale de mărfuri și pasageri;

k) stabilirea, în colaborare cu alte autorități de resort, a normelor metodologice privind pregătirea, perfecționarea și atestarea experților antrenați în activitatea de omologare a vehiculelor și de inspecție tehnică periodică, precum și a personalului din domeniul transportului rutier;

l) elaborarea metodologiei, care urmează a fi aprobată de Guvern, privind montarea, utilizarea și verificarea tahografelor și limitatoarelor de viteză de la bordul vehiculelor, privind eliberarea, înlocuirea, schimbarea și reînnoirea cartelelor tahografice, privind descărcarea și stocarea datelor acumulate în tahografele digitale și în cartelele tahografice;

m) elaborarea de norme privind implementarea evaluării de impact asupra siguranței rutiere, auditului de siguranță rutieră, inspecției de siguranță rutieră, precum și privind reglementarea activității de formare inițială, perfecționare profesională și atestare a auditorilor de siguranță rutieră.

Articolul 9. Competența Ministerului Sănătății

De competența Ministerului Sănătății sînt:

a) elaborarea de norme, care urmează a fi aprobate de Guvern, privind examinarea medicală a conducătorilor de autovehicule și a candidaților pentru obținerea permisului de conducere;

b) elaborarea regulamentului, care urmează a fi aprobat de Guvern, privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei;

c) stabilirea de norme privind recoltarea și analiza probelor biologice pentru determinarea alcoolemiei, a consumului de droguri și de alte substanțe psihotrope, de medicamente capabile să influențeze negativ comportamentul conducătorului de autovehicul;

d) elaborarea de programe pentru cursurile de instruire a conducătorilor de autovehicule, a angajaților poliției, ai Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, ai altor structuri specializate privind acordarea de prim ajutor persoanelor care au avut de suferit în accidente de trafic rutier;

e) stabilirea conținutului minim al truselor medicale de prim ajutor din dotarea autovehiculelor, care urmează a fi aprobat de Guvern;

f) acordarea de asistență medicală urgentă victimelor accidentelor rutiere;

g) evidența, în sistemul informațional integrat, a persoanelor care s-au adresat în instituții medico-sanitare, a celor traumatizate și/sau decedate în urma accidentelor rutiere, afectate de maladii incompatibile cu calitatea de conducător de autovehicul, dependente de alcool sau de alte substanțe psihoactive, evidența concluziilor consultative narcologice și a adeverințelor medicale, a actelor de examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, a concluziilor în baza cercetărilor medico-legale, în modul stabilit de actele normative în vigoare.

Articolul 10. Competența Ministerului Educației

De competența Ministerului Educației sînt:

a) elaborarea de programe și materiale metodico-didactice ilustrative și vizual-auditive în domeniul educației rutiere și asigurarea activității în acest domeniu în instituțiile de învățămînt preșcolare și școlare, pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice desemnate să desfășoare astfel de activități;

b) elaborarea de norme, care urmează a fi aprobate de Guvern, privind organizarea activității didactice în cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier în vederea obținerii permisului de conducere, precum și privind modelul certificatului de absolvire a acestora;

c) elaborarea, în comun cu autoritățile competente, a programelor de instruire și recalificare, a testelor de verificare a cunoștințelor teoretice și a criteriilor de evaluare a aptitudinilor practice ale conducătorilor pe categorii și subcategorii de vehicule, precum și monitorizarea implementării acestora;

d) stabilirea, în colaborare cu alte autorități de resort, a normelor metodologice și organizarea pregătirii, perfecționării, examinării și atestării cadrelor didactice din domeniul instruirii personalului din domeniul transportului rutier, a evaluatorilor examenelor de calificare a candidaților pentru obținerea permisului de conducere;

e) monitorizarea activității didactice, evaluarea și acreditarea unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, informarea Camerei de Licențiere privind existența hotărîrilor definitive cu privire la neacreditarea acestora;

f) elaborarea, în comun cu Ministerul Sănătății, a testelor și a metodologiei de examinare psihofiziologică a conducătorilor și a candidaților pentru obținerea permisului de

conducere, în funcție de categoriile sau de subcategoriile solicitate, în vederea eliberării avizului respectiv.

Articolul 11. Competența Ministerului Mediului

De competența Ministerului Mediului sînt:

- a) elaborarea, în conformitate cu cerințele internaționale și cu standardele naționale, de programe privind protecția mediului înconjurător de către participanții la trafic rutier;
- b) elaborarea de regulamente, care urmează a fi aprobate de Guvern, privind controlul de stat ecologic instrumental și testarea gradului de poluare a mediului înconjurător cu gaze de eșapament și de poluare fonică de către vehiculele aflate în trafic rutier;
- c) asigurarea testării cu mijloace de măsurare omologate și verificate metrologic a emisiilor de noxe de către autovehiculele aflate în trafic rutier;
- d) organizarea monitorizării la nivel național, stocării și prelucrării datelor despre poluarea mediului înconjurător de către transportul auto; crearea punctelor de recoltare a probelor privind starea poluării rețelelor rutiere și determinarea zonelor critice;
- e) verificarea periodică, sistematică, la stațiile de alimentare, a calității carburanților și lubrifianților, făcînd publice rezultatele;
- f) impunerea utilizării pe teritoriul țării a carburanților curați din punct de vedere ecologic;
- g) asigurarea respectării legislației privind emisiile de noxe de către surse mobile de poluare.

Articolul 12. Competența Ministerului Apărării

De competența Ministerului Apărării sînt:

- a) instruirea, în baza programelor aprobate de Ministerul Educației, a efectivului de conducători de autovehicule necesar forțelor armate în cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier care îi aparțin;
- b) înmatricularea vehiculelor din parcul propriu și ținerea evidenței lor;
- c) organizarea și efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor din parcul propriu;
- d) reglementarea, dirijarea și supravegherea circulației pe drumurile publice a vehiculelor care îi aparțin, verificarea modului în care conducătorii acestora respectă [Regulamentul circulației rutiere](#);
- e) cooperarea cu unitățile poliției rutiere în escortarea coloanelor oficiale și a coloanelor de vehicule militare;
- f) elaborarea, în comun cu Ministerul Afacerilor Interne, de norme privind condițiile de deplasare pe drumurile publice a autovehiculelor speciale și controlul asupra circulației lor.

Articolul 13. Competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare

De competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare sînt:

- a) elaborarea de acte normative privind pregătirea, perfecționarea, atestarea și eliberarea permiselor de conducător de vehicule autopropulsate (tractoare, mașini agricole) cu remorci;
- b) îndrumarea, coordonarea și supravegherea instruirii și perfecționării conducătorilor de vehicule autopropulsate (tractoare, mașini agricole);
- c) înmatricularea vehiculelor autopropulsate (tractoarelor, mașinilor agricole) și remorcilor la ele din parcul propriu, ținerea evidenței lor;
- d) organizarea și efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor autopropulsate (tractoare, mașini agricole).

Articolul 14. Competența Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor
De competența Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor sînt:

- a) elaborarea modelelor și eliberarea permiselor de conducător de autovehicul, certificatelor și numerelor de înmatriculare a vehiculelor;
- b) organizarea și desfășurarea examenelor pentru obținerea permisului de conducere; înmatricularea, înregistrarea și radierea vehiculelor din Registrul de stat al transporturilor;
- c) elaborarea de norme, care urmează a fi aprobate de Guvern, privind evidența permiselor de conducere și certificatelor de înmatriculare, documentarea cu aceste acte, desfășurarea examenelor pentru obținerea permiselor de conducere, precum și înmatricularea, înregistrarea și radierea vehiculelor din Registrul de stat al transporturilor;
- d) crearea, utilizarea, actualizarea și gestionarea Registrului de stat al transporturilor și Registrului de stat al conducătorilor de vehicule.

Articolul 15. Competența Camerei de Licențiere

Pe lângă atribuțiile prevăzute în [Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001](#) privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, de competența Camerei de Licențiere țin verificarea îndeplinirii de către solicitant a condițiilor de licențiere pentru activitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, în baza declarației pentru eliberarea licenței și a documentelor anexate, precum și organizarea verificării prealabile la fața locului, în comun cu alte autorități publice competente, a îndeplinirii de către solicitant a condițiilor de licențiere.

Articolul 16. Competența autorităților administrației publice locale

De competența autorităților administrației publice locale sînt:

- a) administrarea, întreținerea, repararea și dotarea cu mijloace de semnalizare a drumurilor publice locale și a construcțiilor rutiere, în conformitate cu exigențele siguranței traficului rutier;
- b) amenajarea drumurilor publice locale pentru sistematizarea și organizarea traficului rutier în vederea garantării siguranței lui;
- c) înregistrarea și evidența troleibuzelor, a ciclomotoarelor și a vehiculelor autopropulsate utilizate la lucrările de construcții sau agricole, care nu se supun înmatriculării, precum și a vehiculelor cu tracțiune animală, în corespundere cu regulamentul-tip aprobat de Guvern;
- d) întocmirea și actualizarea planurilor de organizare a traficului în localitățile urbane pentru îmbunătățirea fluenței și siguranței lui și pentru reducerea pe această cale a gradului de poluare a mediului înconjurător;
- e) stabilirea reglementărilor privind regimul de acces, circulație, staționare și parcare a diferitelor categorii de vehicule;
- f) amenajarea trotuarelor pentru pietoni, pistelor pentru bicicliști, drumurilor laterale pentru circulația vehiculelor cu tracțiune animală și a vehiculelor autopropulsate;
- g) asigurarea evacuării de pe drumurile publice și depozitării în locuri special amenajate a autovehiculelor, remorcilor la ele, caroseriilor sau subansamblurilor, devenite inutile din punct de vedere tehnic sau abandonate;
- h) asigurarea amenajării de locuri speciale pentru păstrarea vehiculelor cu tracțiune animală depistate circulînd nereglementar pe drumurile publice;
- i) elaborarea și aprobarea proiectelor de sistematizare a traficului rutier cu avizul poliției rutiere.

Articolul 17. Competența asociațiilor obștești

În scopul asocierii eforturilor de prevenire a accidentelor în traficul rutier, asociațiile obștești de protejare a drepturilor și intereselor participanților la trafic rutier au dreptul, potrivit statutului lor, în modul stabilit de legislația în vigoare:

a) să înainteze autorităților administrației publice centrale și locale propuneri de îmbunătățire a regulilor, standardelor de stat, normelor tehnice și a altor acte normative din domeniul siguranței traficului rutier;

b) să realizeze, la solicitarea membrilor asociațiilor obștești, examinarea cauzelor și circumstanțelor accidentelor produse în trafic rutier, transmiterea materialelor către organele procuraturii și reprezentarea intereselor membrilor lor în instanță de judecată;

c) să întreprindă de sine stătător sau în parteneriat cu autoritățile publice abilitate acțiuni de prevenire a accidentelor de trafic rutier.

Capitolul III

CONDUCĂTORII DE AUTOVEHICULE. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE FORMARE ÎNȚIALĂ, RECALIFICARE ȘI PERFECTIONARE PERIODICĂ A CONDUCĂTORILOR DE AUTOVEHICULE

Articolul 18. Cerințele față de conducătorul de autovehicul

Pentru a conduce autovehiculul pe drumurile publice, conducătorul lui trebuie să întrunească condițiile stabilite și să fie apt din punct de vedere psihofiziologic și medical de a poseda permis de conducere de categoria sau de subcategoria din care face parte autovehiculul, precum și să dispună de autorizația corespunzătoare în cazul efectuării anumitor transporturi.

Articolul 19. Dreptul de a conduce un autovehicul

(1) Dreptul de a conduce un autovehicul se confirmă prin permisul de conducere, în care este indicată categoria și/sau subcategoria lui.

(2) Pe drumurile publice pot conduce autovehicule numai persoanele care posedă permis de conducere de categoria sau subcategoria corespunzătoare autovehiculului ori dovada înlocuitoare, cu drept de circulație, a permisului.

Articolul 20. Categoriile permisului de conducere

(1) Categoriile și subcategoriile permisului de conducere se stabilesc de Guvern, în funcție de tipul, destinația și particularitățile de conducere a autovehiculului.

(2) Modelul permisului de conducere se stabilește de Guvern, în conformitate cu cerințele tratatelor internaționale din domeniu la care Republica Moldova este parte.

Articolul 21. Obținerea permisului de conducere

(1) Condițiile de obținere a permisului de conducere se stabilesc de Guvern.

(2) Persoana care solicită permis de conducere sau noi categorii/subcategorii trebuie să corespundă condițiilor de vîrstă, să fie aptă din punct de vedere psihofiziologic și medical, să facă dovada pregătirii teoretice și practice la cursurile organizate de unitățile licențiate de instruire a conducătorilor de autovehicule și să susțină examenul de calificare la autoritatea competentă.

(3) Modul de organizare a activității didactice în cadrul unităților de instruire a conducătorilor de autovehicule, precum și condițiile de eliberare a certificatului de absolvire în vederea obținerii permisului de conducere sînt stabilite de Guvern.

(4) Pregătirea teoretică și practică a solicitanților în cadrul unităților de instruire a conducătorilor de autovehicule se realizează de cadre didactice atestate, în baza programelor aprobate prin ordin al ministrului educației.

(5) Evaluarea persoanelor care au urmat cursurile de pregătire în cadrul unităților de instruire a conducătorilor de autovehicule în vederea eliberării certificatului de absolvire, precum și a candidaților pentru obținerea permisului de conducere, se efectuează în baza testelor de verificare a cunoștințelor teoretice și a criteriilor de evaluare a aptitudinilor practice aprobate prin ordin al ministrului educației, cu avizul autorităților competente.

Articolul 22. Condițiile de licențiere a activității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

(1) Licența pentru activitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier se eliberează, în modul stabilit de lege, de Camera de Licențiere unității de instruire care îndeplinește cumulativ:

- a) condiția de onorabilitate;
- b) condiția privind baza tehnico-materială;
- c) condiția privind competența profesională.

(2) Condiția de onorabilitate se consideră îndeplinită în cazul în care cadrele manageriale și didactice:

a) nu au fost condamnate pentru infracțiuni care le fac incompatibile cu activitatea prestată și nu au fost private, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, de dreptul de a ocupa anumite funcții;

b) nu au fost sancționate contravențional pentru încălcări repetate, în decursul unui an calendaristic, ale normelor în vigoare privind drepturile de muncă, condițiile de plată și de angajare sau privind regimul din transporturi și din domeniul circulației rutiere.

Condiția de onorabilitate rămâne neîndeplinită pînă la expirarea termenului de prescripție privind răspunderea contravențională, stingerea antecedentelor penale sau reabilitarea judecătorească, după caz.

(3) Condiția privind baza tehnico-materială se consideră îndeplinită dacă solicitantul face dovada că:

a) dispune, cu drept de proprietate sau cu contract de locațiune/arendă, de săli de studii destinate desfășurării instruirii teoretico-practice (încăperi cu destinație nelocativă), terenuri de instruire în conducerea autovehiculelor, care întrunesc condițiile stabilite în anexa la prezenta lege;

b) dispune, cu drept de proprietate sau cu contract de locațiune/leasing, de un număr de vehicule din categoriile/subcategoriile pentru care se va desfășura instruirea în conducere, corelat cu numărul de ore stabilit în programele de instruire, dotate conform condițiilor prevăzute de [Regulamentul circulației rutiere](#);

c) dispune de programe, aprobate de Ministerul Educației, de instruire a conducătorilor de autovehicule și/sau de programe de pregătire și perfecționare a instructorilor în conducere auto, pe categoriile/subcategoriile de vehicule pentru care se va desfășura instruirea, ori, după caz, de programe, aprobate de Ministerul Educației cu avizul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, privind formarea inițială și perfecționarea periodică a conducătorilor de autovehicule, a cadrelor manageriale din domeniul transportului rutier și/sau a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică;

d) deține echipamente și materiale metodico-didactice corespunzătoare conținutului programelor de instruire teoretică și practică în conducerea autovehiculului, prevăzute în anexa la prezenta lege;

e) dispune de scheme, coordonate cu poliția, ale itinerarelor pentru efectuarea instruirii practice în conducerea autovehiculelor pe drumurile publice;

f) dispune de săli de studii în condițiile specificate la lit.a), precum și deține echipamente și materiale metodico-didactice corespunzătoare cerințelor stabilite de normele metodologice aprobate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor – pentru

unitățile de formare inițială și perfecționare periodică a conducătorilor de autovehicule, a cadrelor manageriale din domeniul transportului rutier și/sau a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică;

g) dispune, cu drept de proprietate sau cu contract de leasing/locatiune, de amenajările și echipamentele tehnice prevăzute la art.41 alin.(3) ori are încheiat cu o stație de inspecție tehnică autorizată un contract de locatiune a utilajului tehnologic menționat – pentru unitățile de formare inițială și perfecționare periodică a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică.

(4) Condiția privind competența profesională se consideră îndeplinită dacă solicitantul face dovada că:

a) are angajați profesori de siguranță rutieră și instructori în conducere auto, cu contract de muncă, într-un număr corespunzător normelor privind organizarea activității didactice în cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, aprobate de Guvern;

b) profesorii de siguranță rutieră dețin diplome de studii superioare sau medii de specialitate corespunzătoare modulului respectiv și certificate de atestare profesională;

c) instructorii în conducere auto dețin documente care certifică experiența lor de conducători profesioniști și certificate de atestare profesională;

d) are angajat personal didactic specializat, cu contract de muncă, pentru disciplinele *Acordarea primului ajutor și Instruirea antialcoolică și antidrog*, cu studii superioare în domeniul medicinei de urgență sau, după caz, narcologiei ori are încheiat cu o instituție medico-sanitară publică un contract de prestări servicii pentru instruirea la disciplinele menționate;

e) profesorii dețin diplome de studii superioare în domeniul ingineriei și/sau tehnologiei transportului auto ori, după caz, al tehnologiilor de operare în transport auto, documente care să certifice experiența de muncă de minimum 5 ani în acest domeniu și certificate de atestare profesională – pentru unitățile de formare inițială și perfecționare periodică a conducătorilor de autovehicule, a cadrelor manageriale din domeniul transportului rutier și/sau a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică.

Articolul 23. Eliberarea/prelungirea licenței pentru activitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

(1) Pentru obținerea licenței, solicitantul va depune la autoritatea de licențiere o declarație de model stabilit, la care va anexa în original sau în copii, inclusiv pe suport electronic, cu prezentarea originalelor pentru verificare, următoarele documente, cu excepția celor stabilite spre verificare prin procedura ghișeului unic:

a) certificatul de înregistrare de stat a persoanei juridice sau a întreprinzătorului individual;

b) extrasul din registrul bunurilor imobile sau contractul de locatiune a sălilor de studii, a terenurilor speciale, după caz, unde se va desfășura activitatea de instruire în conducerea autovehiculelor, precum și schița cu dimensiunile acestora și amplasarea elementelor obligatorii necesare procesului de instruire și de efectuare a probelor de verificare a aptitudinilor și a comportamentului în conducerea autovehiculelor;

c) autorizația sanitară de funcționare pentru clădirea sau, după caz, încăperea unde se va desfășura procesul de instruire;

d) programele, aprobate de Ministerul Educației, de instruire a conducătorilor de autovehicule și/sau programele de pregătire și perfecționare a instructorilor în conducere auto, pe categoriile/subcategoriile de vehicule pentru care se va desfășura instruirea, ori, după caz, programele, aprobate de Ministerul Educației cu avizul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, privind formarea inițială și perfecționarea periodică a

conducătorilor de autovehicule, a cadrelor manageriale din domeniul transportului rutier și/sau a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică;

e) lista autovehiculelor, însoțită de certificatele de înmatriculare cu drept de proprietate, de locațiune sau de leasing pentru fiecare vehicul destinat instruirii în conducere din categoriile/subcategoriile solicitate spre licențiere;

f) lista nominală a personalului didactic, însoțită de următoarele documente în copii:

– pentru profesorii de siguranță rutieră – diplomele de studii, certificatul de atestare profesională, permisul de conducere, declarația pe proprie răspundere privind lipsa antecedentelor penale;

– pentru instructorii în conducere auto – certificatul de atestare profesională, permisul de conducere pentru categoriile/subcategoriile de vehicule pentru care va presta activitate de instruire, declarația pe proprie răspundere privind lipsa antecedentelor penale și contravenționale;

– pentru personalul didactic specializat în disciplinele *Acordarea primului ajutor și Instruirea antialcoolică și antidrog* – diplomele de studii în domeniu, certificatul de atestare profesională sau, după caz, contractul de prestări servicii încheiat cu o instituție medico-sanitară publică pentru instruirea la disciplinele menționate;

– pentru profesorii unităților de formare inițială și perfecționare periodică a conducătorilor de autovehicule, a cadrelor manageriale din domeniul transportului rutier și/sau a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică – diploma de studii superioare în domeniul ingineriei și/sau al tehnologiei transportului auto ori, după caz, al tehnologiilor de operare în transport auto, documentele care certifică experiența de muncă de minimum 5 ani în acest domeniu și certificatul de atestare profesională;

g) pentru managerul unității de instruire (după caz, al subdiviziunii acesteia) – contractul individual de muncă, diploma de studii superioare în domeniul ingineriei și/sau al tehnologiei transportului auto ori, după caz, al tehnologiilor de operare în transport auto, documentele care certifică experiența de muncă de minimum 5 ani în acest domeniu, declarația pe proprie răspundere privind lipsa antecedentelor penale și contravenționale;

h) lista de echipamente și dotări tehnico-didactice proprii, conform anexei la prezenta lege;

i) schița itinerarului pentru efectuarea instruirii practice în conducerea autovehiculelor pe drumurile publice, pasibilă coordonării cu poliția prin intermediul ghișei unice al autorității de licențiere;

j) extrasul din registrul bunurilor imobile sau contractul de locațiune a sălilor de studii, precum și lista dotărilor metodico-didactice corespunzătoare cerințelor stabilite de normele metodologice aprobate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor – pentru unitățile de formare inițială și perfecționare periodică a conducătorilor de autovehicule, a cadrelor manageriale din domeniul transportului rutier și/sau a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică;

k) schița amenajărilor și lista echipamentelor tehnice deținute, prevăzute la art.41 alin.(3), sau contractul de locațiune a utilajului tehnologic menționat, încheiat cu o stație de inspecție tehnică autorizată – pentru unitățile de formare inițială și perfecționare periodică a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică.

(2) La declarația pentru prelungirea licenței se anexează numai documentele care necesită actualizare sau conțin date diferite de cele prezentate pentru eliberarea licenței.

Articolul 24. Drepturile unității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

Unitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier dispune, în baza licenței de activitate, de următoarele drepturi:

- a) să înmatriculeze, să exmatriculeze și să reînmatriculeze cursanți;
- b) să efectueze instruirea teoretică și pregătirea practică a cursanților, cu eliberarea certificatelor de absolvire în vederea obținerii permisului de conducere pentru categoriile și subcategoriile de vehicule prevăzute în licența de activitate;
- c) să angajeze și să promoveze cadre didactice, auxiliare și personal administrativ, să-și creeze și să dezvolte baza instructiv-didactică și tehnico-materială;
- d) să stabilească și să modifice tarifele pentru serviciile prestate;
- e) să propună cursanților care au fost exmatriculați în urma absenței neîntemeiate la lecțiile practice sau la peste 25% din numărul de ore teoretice prevăzute de planurile sau programele de instruire audierea unui curs suplimentar obligatoriu contra plată în volumul numărului de ore absente.

Articolul 25. Obligațiile unității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

Unitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier este obligată:

- a) să admită la pregătirea teoretică și practică persoanele care solicită instruire doar în baza contractului încheiat, asigurând înscrierea acestora în registrul persoanelor care urmează cursurile de instruire pentru obținerea permisului de conducere;
- b) să aplice în procesul de pregătire a cursanților doar metodologii și materiale didactice conforme standardelor de instruire, să asigure realizarea strictă a planurilor și a programelor de studii aprobate, respectarea orarului lecțiilor de instruire teoretică și practică, precum și evidența frecvenței orelor de către cursanți;
- c) să mențină în stare de funcționare și să dezvolte baza tehnico-materială și metodicodidactică, să afișeze la sediu: copia autorizată a licenței de activitate și, după caz, cea a certificatului de acreditare, orarul lecțiilor de instruire teoretică și practică, planul de învățământ, tarifele pentru serviciile prestate, precum și situația promovabilității cursanților la examenul de absolvire, semestrial, pentru semestrul anterior, pe categorii/subcategorii de vehicule, pentru fiecare profesor de siguranță rutieră și instructor în conducere auto;
- d) să antreneze în procesul de instruire numai cadre didactice atestate profesional, cu studii corespunzătoare modulului respectiv și angajate în bază de contract;
- e) să desfășoare activitatea de instruire numai în locurile declarate în dosarul de licențiere, cu autorizație sanitară de funcționare valabilă, precum și să utilizeze în procesul de pregătire practică doar vehiculele indicate în dosarul menționat, dotate potrivit anexei la prezenta lege și supuse inspecției tehnice periodice și asigurării de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule;
- f) să elibereze zilnic foile de parcurs instructorilor în conducere auto și să efectueze instruirea inițială în conducerea autovehiculului numai pe teren special, iar pe drumurile publice – numai pe itinerarele coordonate cu poliția și doar în cazul în care cursantul are dexteritate suficientă în conducerea autovehiculului;
- g) să elibereze certificatul de absolvire numai cursanților care au frecventat în totalitate lecțiile practice și minimul obligatoriu de 75% din orele teoretice prevăzute de planurile de studii, obținând calificative de promovare, precum și au susținut examenul de absolvire, cu înscrierea acestora în registrul certificatelor de absolvire eliberate;
- h) să înștiințeze autoritatea de licențiere, în termen de cel mult 10 zile, despre modificările datelor indicate în documentele anexate la declarația pentru eliberarea licenței;
- i) să dețină la sediu documentele aferente activității didactice, completate la zi, precum și să asigure păstrarea acestora în arhiva unității pe un termen de 5 ani. Se consideră documente aferente activității didactice registrele de evidență a frecvenței cursanților și fișele de evidență a orelor de instruire practică, copiile de pe certificatele de absolvire eliberate, precum și contractele încheiate cu cursanți;

j) să fie periodic evaluată și acreditată în condițiile stabilite la art.28.

Articolul 26. Suspendarea și retragerea licenței pentru activitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

(1) Suplimentar la temeiurile prevăzute de [Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător](#), licența pentru activitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier se suspendă și în următoarele cazuri:

a) nerespectarea prevederilor privind completarea la zi a documentelor aferente activității didactice, privind păstrarea acestor documente în arhiva unității, precum și privind afișarea la sediu a orarului, a planului și a programelor de instruire, a tarifelor pentru serviciile prestate, precum și a situației promovabilității cursanților la examenul de absolvire, pe categorii/subcategorii de vehicule, pentru fiecare profesor de siguranță rutieră și instructor în conducere auto;

b) încălcarea repetată, în decurs de un an calendaristic, a metodologiei de organizare și desfășurare a cursurilor de instruire în vederea obținerii permisului de conducere, constatată în urma controlului realizat de autoritățile abilitate;

c) încălcarea repetată, în decurs de un an calendaristic, a obligațiilor ce revin persoanelor responsabile de administrarea și organizarea activității unității de pregătire a conducătorilor auto;

d) efectuarea instruirii practice cu vehicule în lipsa foilor de parcurs ori cu vehicule care nu au fost supuse inspecției tehnice periodice sau asigurării de răspundere civilă pentru pagube produse de acestea, precum și efectuarea instruirii practice pe drumurile publice în lipsa itinerarelor coordonate cu poliția;

e) neasigurarea condițiilor de efectuare a controalelor de către autoritățile publice abilitate și/sau neprezentarea în cadrul efectuării controlului a documentelor solicitate, prevăzute de [Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător](#);

f) depășirea termenului, prevăzut la art.28 alin.(5) și (8), de depunere la Ministerul Educației a solicitării cu privire la inițierea procedurii de evaluare și acreditare.

(2) Suplimentar la temeiurile prevăzute de [Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător](#), licența pentru activitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier se retrage și în următoarele cazuri:

a) admiterea la pregătirea teoretică sau practică a persoanelor în lipsa contractului încheiat sau a persoanelor care nu sînt înscrise în registrul persoanelor care urmează cursurile de instruire pentru obținerea permisului de conducere ori efectuarea pregătirii și pentru alte categorii de autovehicule decît cele pentru care este licențiată unitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier;

b) desfășurarea de către filială și/sau altă subdiviziune separată a titularului de licență a activității licențiate fără a avea copia autorizată a licenței;

c) desfășurarea activității de instruire în locuri nedeclarate în dosarul de licențiere, antrenarea, în procesul de pregătire, a cadrelor didactice neatestate în modul stabilit, precum și utilizarea, în procesul de pregătire practică, a vehiculelor neindicate în dosarul menționat sau care nu sînt dotate corespunzător;

d) nerespectarea de trei sau mai multe ori în decursul unui an calendaristic a itinerarelor autorizate de poliție la efectuarea instruirii practice pe drumurile publice sau admiterea la această instruire a cursanților în lipsa dexterității suficiente în conducerea autovehiculului;

e) falsificarea actelor sau eliberarea certificatelor de absolvire unor persoane care nu au frecventat minimul obligatoriu de ore teoretice și practice prevăzute de programele de studii sau nu au obținut calificative de promovare ori care nu au susținut testele de evaluare finală a cunoștințelor teoretice și a aptitudinilor practice;

f) rămînerea definitivă a deciziei Ministerului Educației cu privire la neacreditarea unității de instruire, adoptată în baza rezultatelor evaluării acesteia în modul prevăzut la art.28.

Articolul 27. Controlul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

(1) Exercițarea controlului asupra activității unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier revine Camerei de Licențiere, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Educației, precum și organelor administrației publice centrale de specialitate.

(2) Ministerul Afacerilor Interne efectuează controale privind respectarea legislației în vigoare și, de comun acord cu Camera de Licențiere, controale privind respectarea condițiilor de licențiere.

(3) Inspectările planificate privind conformitatea procesului instructiv-educativ desfășurat de unitatea de instruire în raport cu standardele educaționale de stat, realizarea planurilor și programelor de studii aprobate, respectarea orarului lecțiilor de instruire teoretică și practică, precum și privind frecventarea orelor de către cursanți, sînt efectuate de Ministerul Educației.

(4) Unitatea de instruire licențiată sau, după caz, subdiviziunea acesteia prezintă informațiile și documentele solicitate în cadrul efectuării controlului, asigurînd totodată condițiile necesare pentru desfășurarea acestuia.

(5) La finalizarea controlului se întocmește, în două exemplare, un act privind inspectarea unității de instruire sau a subdiviziunii acesteia, dintre care unul rămîne la unitatea verificată. În cazul apariției dubiilor la aplicarea legislației, acestea urmează a fi tratate în favoarea unității inspectate.

(6) În cazul în care, în urma controlului, se constată încălcări ale condițiilor de licențiere, Ministerul Afacerilor Interne sau, după caz, Ministerul Educației expediază în mod obligatoriu o sesizare în adresa Camerei de Licențiere.

(7) La efectuarea controlului, organul de control se conduce de următoarele principii:

- a) legalitatea și respectarea competenței stabilite de lege;
- b) neadmiterea aplicării de sancțiuni care nu sînt stabilite de lege;
- c) efectuarea cheltuielilor de control din contul statului;
- d) emiterea prescripțiilor pentru înlăturarea încălcărilor constatate în urma controlului;
- e) dreptul de a ataca acțiunile organului de control.

(8) Se interzice aplicarea oricărei sancțiuni fără verificarea corectitudinii ei de către conducătorul organului de control și fără acordarea posibilității ca unitatea de instruire sau subdiviziunea acesteia să o conteste în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 28. Evaluarea și acreditarea unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

(1) Unitățile de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, cu excepția unităților de formare inițială și perfecționare periodică a conducătorilor de autovehicule, a cadrelor manageriale din domeniul transportului rutier și/sau a experților din cadrul stațiilor de inspecție tehnică, sînt pasibile procedurii de evaluare, care are drept finalitate acreditarea sau, după caz, neacreditarea acestora, în condițiile prezentei legi.

(2) Comisiile de evaluare și acreditare includ minimum trei persoane și se instituie de către Ministerul Educației de comun acord cu Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, cu cooptarea, după caz, a reprezentanților altor instituții cu funcții de reglementare și control, conform competenței.

(3) Regulamentul de activitate al comisiilor de evaluare și acreditare, metodologia de evaluare și acreditare a unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, precum și cuantumul plății pentru serviciile de evaluare și acreditare se aprobă de Guvern.

(4) Criteriile de evaluare și de acreditare a unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier vizează respectarea normelor legale privind modul de organizare și funcționare a acestora, precum și conformitatea procesului instructiv-educativ desfășurat în raport cu standardele educaționale de stat, și includ următoarele aspecte:

a) cadrul juridic de funcționare: documentele de constituire, copiile actelor depuse la dosarul de licențiere, ștampilate și semnate de către managerul unității de instruire, regulamentul de ordine interioară, fișele de post ale angajaților;

b) asigurarea cu cadre didactice: statele de funcții și cadrele didactice angajate (contractele de muncă, respectarea legislației muncii), modul de angajare (normă de bază, asociere), volumul normei didactice ce revine unui cadru didactic pe categorii/subcategorii de instruire teoretică și practică, raportul dintre numărul cursanților și numărul cadrelor didactice;

c) conținutul procesului de instruire: planurile de învățământ și corespunderea acestora programelor de instruire aprobate pe categorii și subcategorii de vehicule pentru care se desfășoară pregătirea, procedurile utilizate de unitate pentru asigurarea controlului calității procesului de instruire conform standardelor educaționale, preocupările unității în domeniul modernizării procesului de instruire;

d) fluxul de cursanți pe parcursul anului calendaristic premergător evaluării: dinamica pe perioade de studii, raportul procentual dintre numărul cursanților înmatriculați și al celor admiși la examenul de absolvire, precum și raportul procentual dintre numărul celor admiși la examenul de absolvire și al celor care au promovat acest examen, organizarea admiterii (completarea grupelor conform categoriilor/subcategoriilor), frecventarea orelor de către cursanți, ponderea pierderilor de cursanți din diferite motive (exmatriculări, retrageri, transferuri);

e) documentația aferentă activității didactice: planul anual de activitate al unității de instruire, dosarele grupelor de instruire, contractele încheiate cu cursanții, registrele de evidență a frecvenței cursanților și fișele de evidență a orelor de instruire practică, registrul de evidență a certificatelor de absolvire eliberate, rapoartele anuale de activitate, actele controalelor tematice și frontale, registrul de ordine și dispoziții cu privire la activitatea de bază;

f) baza tehnico-materială: auditoriile și terenurile de instruire amenajate și dotate conform programelor de instruire pe categorii și subcategorii de vehicule, echipamentele și dotările metodico-didactice, vehiculele de instruire echipate în corespundere cu prevederile [Regulamentului circulației rutiere](#).

(5) Evaluarea unităților de instruire se efectuează după un an de la eliberarea licenței de activitate, după finalizarea a cel puțin unui curs de instruire pentru fiecare dintre categoriile de vehicule pentru care este permisă instruirea, soldat cu susținerea examenului de absolvire, dar nu mai târziu de 1,5 ani de la eliberarea licenței.

(6) După obținerea acreditării, unitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier este supusă evaluării, de regulă, o dată la 5 ani. În cazul parvenirii sesizărilor cu privire la încălcarea de către unitatea de instruire acreditată a cerințelor și/sau a criteriilor de acreditare, Ministerul Educației va dispune efectuarea unei evaluări suplimentare înainte de termenul stabilit în prezentul alineat.

(7) Procedura de evaluare și acreditare a unității de instruire este inițiată în baza solicitării acesteia depuse la Ministerul Educației, însoțită de raportul de autoevaluare de modelul prevăzut în metodologia de evaluare și acreditare a unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier.

(8) Graficul evaluării unităților de instruire se aprobă anual de către Ministerul Educației. Solicitarea privind includerea unității de instruire în graficul de evaluare se depune cu cel puțin o lună înainte de sfârșitul anului calendaristic pentru care este valabilă acreditarea deținută.

(9) Pentru obținerea acreditării, unitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier trebuie să asigure promovarea examenului de absolvire a cel puțin 50% din numărul celor admiși la acest examen.

(10) În cazul în care, în urma evaluării, se constată abateri de la condițiile de licențiere prevăzute la art.26 alin.(2) lit.a)–e), unitatea de instruire nu se acreditează.

(11) Comisia de evaluare și acreditare, ținând cont de raportul de autoevaluare al unității de instruire și de rezultatele controlului la fața locului, întocmește un proces-verbal cu privire la rezultatele evaluării, semnat de membrii comisiei, care va conține în partea rezolutivă propunerea cu privire la acreditarea sau, după caz, neacreditarea unității de instruire în ansamblu sau a unei filiale/subdiviziuni a acesteia. Primul exemplar al procesului-verbal se depune la Ministerul Educației, iar al doilea se transmite unității evaluate.

(12) În baza procesului-verbal cu privire la rezultatele evaluării, semnat de membrii comisiei de evaluare și acreditare, Ministerul Educației emite, în termen de 15 zile, o decizie privind acreditarea sau, după caz, neacreditarea unității de instruire.

(13) În baza deciziei de acreditare, unității de instruire acreditate i se eliberează un certificat de acreditare cu termenul de valabilitate de 5 ani, conform modelului aprobat de Ministerul Educației, cu semnătura ministrului și cea a secretarului colegiului ministerului.

(14) Decizia Ministerului Educației cu privire la neacreditarea unității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier poate fi contestată în instanța de contencios administrativ competentă.

(15) Certificatul de acreditare valabil acordă unității de instruire a personalului din domeniul transportului rutier dreptul de prelungire a valabilității licenței de activitate fără efectuarea controlului la fața locului privind respectarea condițiilor de licențiere.

(16) Cheltuielile pentru serviciile de evaluare și acreditare sînt acoperite de unitatea de instruire a personalului din domeniul transportului rutier. Mijloacele necesare sînt transferate anticipat pe un cont special al Ministerului Educației.

Articolul 29. Condițiile pentru atestarea profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

(1) Profesorii de siguranță rutieră și instructorii în conducere auto sînt admiși la activitatea de pregătire a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere numai dacă dețin certificat de competență profesională, eliberat în condițiile prezentei legi.

(2) Modelul certificatelor de profesor de siguranță rutieră și de instructor în conducere auto este stabilit de Guvern, termenul de valabilitate al acestora fiind de 5 ani de la data eliberării.

(3) Pentru obținerea certificatului de profesor de siguranță rutieră, solicitantul trebuie să dețină diplomă de studii superioare sau medii de specialitate în materie de științe juridice sau tehnice și să urmeze un curs de pregătire profesională în cadrul unui centru de perfecționare profesională a cadrelor didactice din subordinea Ministerului Educației, finalizat cu promovarea examenului de absolvire.

(4) Pentru obținerea certificatului de instructor în conducere auto, solicitantul trebuie să dețină actul de studii liceale, medii de specialitate sau superioare, să urmeze un curs de pregătire profesională a instructorilor în conducere auto în cadrul unei unități licențiate de instruire a personalului din domeniul transportului rutier, finalizat cu promovarea examenului de absolvire.

(5) Persoana care solicită eliberarea certificatului de profesor de siguranță rutieră sau instructor în conducere auto trebuie, pe lângă condițiile de studii, să îndeplinească și următoarele condiții:

- a) să aibă vârsta de cel puțin 25 de ani;
- b) să dețină, de cel puțin 5 ani, permis de conducere valabil pentru minim categoria pentru care solicită atestarea (pentru certificatul de profesor de siguranță rutieră – categoria B);
- c) să nu fi avut suspendată exercitarea dreptului de conducere a autovehiculelor, în ultimii 3 ani, pentru conducerea vehiculelor în stare de ebrietate;
- d) să fie aptă din punct de vedere psihofiziologic și medical pentru desfășurarea activității respective.

(6) Certificatul inițial de instructor în conducere auto se poate obține pentru una sau mai multe din categoriile/subcategoriile A/A1, A2; B/B1 și BE, urmînd ca după o perioadă de cel puțin 2 ani de activitate efectivă ca instructor în conducere auto să se poată obține și atestarea pentru celelalte categorii/subcategorii.

(7) Activitatea efectivă ca instructor în conducere auto prevăzută la alin.(6) constă în școlarizarea unui număr minim de 100 de cursanți care solicită obținerea permisului de conducere auto într-o perioadă de 2 ani.

(8) În cazul în care certificatul unui instructor în conducere auto a fost anulat ca urmare a suspendării dreptului de conducere a autovehiculelor, acesta poate solicita obținerea unui nou certificat de instructor în conducere auto, în condițiile prevăzute de prezenta lege, doar după repunerea în dreptul de conducere a autovehiculelor.

(9) Reînnoirea certificatului de profesor de siguranță rutieră sau de instructor în conducere auto se face numai după absolvirea unui curs de perfecționare profesională.

(10) Pentru urmarea cursurilor de perfecționare profesională în vederea reînnoirii certificatului, titularul trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la alin.(5), cu excepția condiției de studii, pentru care se vor aplica dispozițiile legale valabile la data obținerii de către titular a primului certificat.

(11) Pentru urmarea cursurilor de perfecționare profesională în vederea reînnoirii certificatului, titularul trebuie să depună actele prevăzute la art.30 alin.(3), la care se adaugă certificatul de profesor de siguranță rutieră și/sau de instructor în conducere auto deținut anterior, în copie certificată pentru conformitate cu originalul.

(12) Cheltuielile pentru obținerea certificatului de profesor de siguranță rutieră, a certificatului de instructor în conducere auto, precum și pentru reînnoirea certificatelor menționate, sînt suportate de angajator sau de persoana interesată.

Articolul 30. Pregătirea și perfecționarea profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

(1) Programele de pregătire și perfecționare profesională aferente cursurilor prevăzute la art.29 alin.(3) și (4) sînt elaborate de centrele de pregătire și perfecționare profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier și sînt aprobate de Ministerul Educației cu avizul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și al Ministerului Afacerilor Interne.

(2) Sînt admise la examenele în vederea obținerii certificatului de profesor de siguranță rutieră sau de instructor în conducere auto doar persoanele care au urmat integral și continuu orele aferente fiecărui tip de certificat menționat, prezența la cursuri fiind consemnată în registrele de evidență.

(3) Pentru înscrierea la cursuri în vederea obținerii sau reînnoirii certificatului de profesor de siguranță rutieră sau de instructor în conducere auto, solicitantul va depune la

centrul de pregătire și perfecționare profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier următoarele acte:

- a) cererea, în care se va menționa numele și prenumele solicitantului, tipul certificatului solicitat, categoriile de vehicule pentru care se solicită atestarea;
- b) copia de pe actul de identitate;
- c) copia de pe permisul de conducere;
- d) copia de pe actul de studii;
- e) certificatul de cazier judiciar și certificatul de cazier contravențional, din care să rezulte că solicitantul îndeplinește condițiile prevăzute la art.22 alin.(2) și la art.29 alin.(5);
- f) adeverința medicală (F 086/e) valabilă – pentru profesor de siguranță rutieră; adeverința medicală a conducătorului de vehicul (F 083/e), avizul psihofiziologic și avizul consultativ narcologic (F 092-1/e), valabile – pentru instructor în conducere auto;
- g) dacă este cazul, adeverința eliberată de unitatea/unitățile de instruire a personalului din domeniul transportului rutier în cadrul căreia/căroră instructorul în conducere auto a activat, din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute la art.29 alin.(7), precum și certificatul de instructor în conducere auto valabil pentru categoriile prevăzute la art.29 alin.(6).

Articolul 31. Examenul pentru atestarea profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier

(1) Examenul pentru obținerea certificatului de instructor în conducere auto constă din următoarele probe:

- a) proba scrisă, eliminatorie, care are drept scop verificarea cunoașterii regulilor de circulație pe drumurile publice și cunoașterea autovehiculului. Această probă poate fi susținută și în sistem informatic;
- b) proba practică în trafic, destinată evaluării cunoștințelor, competențelor și capacităților pedagogice necesare desfășurării procesului de pregătire practică.

(2) Examenul pentru obținerea certificatului de profesor de siguranță rutieră constă din următoarele probe:

- a) proba scrisă, eliminatorie, care are drept scop verificarea cunoașterii regulilor de circulație pe drumurile publice și cunoașterea autovehiculului. Această probă poate fi susținută și în sistem informatic;
- b) proba orală pentru evaluarea capacităților psihopedagogice, care constă în prezentarea unei teme din domeniul legislației rutiere și conducerii preventive.

(3) Procedura de examinare, testele și modalitatea de evaluare a probelor teoretice și practice, precum și obiectivele care stau la baza acestor evaluări pentru fiecare categorie sînt stabilite în metodologia de specialitate, aprobată de Ministerul Educației cu avizul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și al Ministerului Afacerilor Interne.

(4) Examenul în vederea reînnoirii certificatului de profesor de siguranță rutieră sau de instructor în conducere auto constă în susținerea probelor prevăzute la alin.(1) și (2) și poate fi susținut numai de persoanele care au absolvit un curs de perfecționare profesională.

(5) Centrul de pregătire și perfecționare profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier va stabili, de comun acord cu Ministerul Educației, data și locul desfășurării examenelor de atestare profesională.

(6) Comisia de examinare va fi compusă din 3 membri, dintre care un reprezentant al Ministerului Educației, un reprezentant al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și un reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne.

(7) La examinarea în vederea obținerii certificatului de instructor în conducere auto poate participa, cu rol de observator, și un reprezentant al centrului de pregătire și

perfecționare profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier.

(8) Rezultatele examenelor prevăzute la alin.(1) și (2) se consemnează în borderoul privind rezultatele obținute de participanții la examen, care se întocmește în două exemplare, fiind semnate de toți membrii comisiei de examinare. Primul exemplar se prezintă la Ministerul Educației, iar cel de-al doilea se păstrează la centrul de pregătire și perfecționare profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier care a organizat cursurile respective.

(9) Ministerul Educației eliberează certificatul de profesor de siguranță rutieră sau de instructor în conducere auto persoanei care a promovat examenul, în conformitate cu rezultatele consemnate în borderoul prevăzut la alin.(8), în termen de 15 zile lucrătoare de la data promovării examenului aferent fiecărui tip de certificat.

(10) Persoanele declarate respinse la examenul în vederea obținerii sau reînnoirii certificatului de profesor de siguranță rutieră sau de instructor în conducere auto au dreptul la două reexaminări în termen de un an de la data susținerii examenului inițial.

(11) Persoanele declarate respinse la cele două reexaminări prevăzute la alin.(10) pot susține un nou examen numai după absolvirea unui nou curs de pregătire profesională.

(12) Actele aferente persoanelor înscrise la cursuri și rezultatele obținute de participanții la examenele pentru obținerea sau reînnoirea certificatului de profesor de siguranță rutieră și/sau de instructor în conducere auto se păstrează, pentru o perioadă de 5 ani, la sediul centrului de pregătire și perfecționare profesională a cadrelor didactice din cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier care a organizat cursurile respective.

Capitolul IV

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PARTICIPANȚILOR LA TRAFIC RUTIER

Articolul 32. Modalitățile de garantare a drepturilor participanților la trafic rutier.
Obligațiile lor

(1) Dreptul participanților la trafic rutier de a circula în siguranță pe drumurile publice este garantat de stat și se asigură prin executarea prezentei legi, actelor legislative și normative din domeniu și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Exercițarea drepturilor de către unii participanți la trafic nu trebuie să lezeze drepturile altor participanți la el.

(3) Participanții la trafic au dreptul:

a) la circulație liberă, fără impedimente, pe drumurile publice, în conformitate cu regulile aprobate, la informații veridice, din partea administratorilor de drumuri, despre condițiile de deplasare în siguranță și cauzele restricțiilor de circulație;

b) la asistență medicală urgentă, conform legislației în vigoare, în caz de accidentare în trafic rutier;

c) la repararea prejudiciului, în modul prevăzut de legislația în vigoare, în caz de leziuni corporale, deteriorare a vehiculelor și/sau a bunurilor ca urmare a unui accident în trafic rutier;

d) la contestarea, în modul prevăzut de legislația în vigoare, a acțiunilor nelegitime ale persoanelor cu funcție de răspundere din domeniul siguranței traficului rutier.

(4) Participanții la traficul rutier sînt obligați:

a) să cunoască și să respecte prevederile prezentei legi, ale altor acte legislative și ale actelor normative în vigoare în domeniu;

b) să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic, să nu cauzeze prejudicii mediului înconjurător, proprietății publice sau private;

- c) să respecte semnalele agentului de circulație;
- d) să acorde prioritate autovehiculelor speciale cu drept prioritar de circulație, cu dispozitivele de semnalizare luminoasă și/sau sonoră puse în funcțiune.

Articolul 33. Drepturile și obligațiile proprietarului și ale conducătorului de autovehicul

- (1) Proprietarul de autovehicul sau, după caz, mandatarul acestuia este obligat:
 - a) să înmatriculeze sau, după caz, să înregistreze autovehiculul în modul stabilit, să-l mențină în starea tehnică corespunzătoare și să-l supună la timp inspecției tehnice periodice;
 - b) la cererea poliției, să comunice, în termenul solicitat, datele privind identitatea persoanei căreia i-a încredințat autovehiculul pentru a fi condus pe drumuri publice;
 - c) să se documenteze dacă persoana căreia îi încredințează autovehiculul are permis de conducere corespunzător categoriei din care face parte vehiculul;
 - d) să nu încredințeze autovehiculul unei persoane aflate într-o vădită stare de oboseală, în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe cu efecte similare;
 - e) să nu încredințeze autovehiculul dacă știe că acesta are defecțiuni tehnice de natură să afecteze siguranța traficului rutier.
- (2) Conducătorul de autovehicul are dreptul:
 - a) să conducă autovehiculul, să transporte pasageri și bunuri pe drumuri publice;
 - b) să acorde, în modul stabilit, altor persoane care posedă permis de conducere dreptul de a conduce și utiliza autovehiculul proprietate personală;
 - c) să i se comunice motivul pentru care agentul de circulație i-a oprit autovehiculul, numele și funcția acestuia;
 - d) să se abată de la exigențele respective ale legii atunci când trebuie să prevină un accident în trafic rutier și să nu pună în pericol viața sau integritatea corporală a persoanelor dacă, în virtutea împrejurărilor, pericolul nu poate fi evitat altfel.
- (3) Conducătorul de autovehicul este obligat:
 - a) să cunoască și să respecte [Regulamentul circulației rutiere](#);
 - b) să urmeze periodic controlul medical și psihofiziologic, în funcție de categoriile și subcategoriile de vehicule. Periodicitatea se stabilește de Guvern;
 - c) să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat și examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei ori consumului de droguri și de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare.

Articolul 34. Drepturile și obligațiile pasagerului

- (1) Pasagerului i se garantează:
 - a) furnizarea promptă de informație corectă privind condițiile și modul de deplasare;
 - b) deplasarea sa și transportul bagajului în siguranță;
 - c) repararea prejudiciului cauzat.
- (2) Pasagerul trebuie să respecte prevederile [Regulamentului circulației rutiere](#) referitor la obligațiile sale.

Articolul 35. Drepturile și obligațiile pietonului

- (1) Pietonul are dreptul să ceară autorităților competente, proprietarilor de drumuri publice, străzi, treceri la nivel cu calea ferată și de alte construcții rutiere asigurarea de condiții pentru deplasare în siguranță.
- (2) Pietonul este obligat să respecte prevederile [Regulamentului circulației rutiere](#) privind comportamentul pe drumurile publice.

Articolul 36. Drepturile și obligațiile bicicliștilor, conducătorilor de vehicule cu tracțiune animală și ale pietonilor cu cărucioare manuale

(1) Bicicliștii, conducătorii de vehicule cu tracțiune animală și pietonii cu cărucioare manuale au dreptul să utilizeze drumurile publice conform [Regulamentului circulației rutiere](#).

(2) Bicicliștii, conducătorii de vehicule cu tracțiune animală și pietonii cu cărucioare manuale sînt obligați să cunoască și să respecte [Regulamentul circulației rutiere](#).

Capitolul V

ADMITEREA ȘI MENȚINEREA ÎN TRAFIC RUTIER. RADIAREA DIN REGISTRUL DE STAT AL TRANSPORTURILOR

Articolul 37. Condiții privind circulația vehiculelor și inspecția tehnică periodică a acestora

(1) Se admit în trafic rutier vehiculele a căror stare tehnică și al căror utilaj corespund standardelor, altor acte normative ce țin de siguranța traficului, de protecția mediului înconjurător, precum și normelor tehnice de exploatare.

(2) Vehiculele a căror masă sau al căror gabarit depășește parametrii normativi pot circula pe drumuri publice numai cu autorizația de rigoare.

(3) Vehiculele aflate în trafic internațional pot circula pe drumurile publice ale Republicii Moldova numai în cazul în care îndeplinesc condițiile tehnice prevăzute de [Convenția asupra circulației rutiere, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968](#), la care Republica Moldova este parte.

(4) Este interzisă circulația pe drumuri publice a autovehiculelor care au volanul amplasat pe partea dreaptă, cu excepția celor aflate în trafic internațional.

(5) Pentru a fi menținute în trafic rutier, autovehiculele înmatriculate se supun inspecției tehnice periodice.

(6) Inspecția tehnică periodică se efectuează la stații autorizate, în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

(7) Pentru vehiculele care aparțin Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Departamentului instituțiilor penitenciare al Ministerului Justiției, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Serviciului de Informații și Securitate, precum și parcurilor de transport electric urban, inspecția tehnică periodică poate fi efectuată și la propriile stații specializate.

(8) Este interzisă circulația pe drumuri publice a vehiculelor care nu corespund prevederilor tehnice sau al căror termen de valabilitate a inspecției tehnice periodice a expirat.

(9) Constatarea defecțiunilor tehnice la vehiculele aflate în trafic o efectuează poliția rutieră.

(10) Nomenclatorul defecțiunilor tehnice ale vehiculelor și condițiile în care se interzice circulația lor pe drumurile publice sînt prevăzute în Regulamentul circulației rutiere.

(11) Constatarea stării tehnice a vehiculelor se efectuează cu mijloace de măsurare legalizate și verificate metrologic în modul stabilit.

Articolul 38. Obligațiile producătorului și ale reutilizatorului de vehicule

(1) Construcția și reutilizarea vehiculelor prin modificarea tipului, modelului, destinației sau parametrilor constructivi trebuie să corespundă standardelor, regulilor și actelor normative privind siguranța traficului rutier și protecția mediului înconjurător.

(2) Producătorul și reutilizatorul de vehicule sau reprezentanții lor autorizați, persoanele care importă echipamente și accesorii, construiesc și reutilizează vehicule din subansambluri și piese detașate sînt obligați să solicite evaluarea conformității acestora cu cerințele de siguranță și de protecție a mediului înconjurător.

(3) În prealabil producerii lor în serie, vehiculele și subansamblurile se supun testării și evaluării conformității, eliberându-se pentru ele certificat de corespundere standardelor și cerințelor tehnice.

(4) Reutilizarea care a condus la modificarea datelor de evidență ale autovehiculului trebuie să fie reflectată în certificatul de înmatriculare.

(5) Se interzice construcția, reutilizarea sau asamblarea vehiculelor fără acordul producătorului.

(6) Construcția, reutilizarea, repararea și inspecția tehnică periodică a vehiculelor se efectuează de către un personal specializat, cu mijloace de măsurare adecvate, legalizate și verificate metrologic, pe standuri de încercări atestate metrologic în modul stabilit, conform legislației și actelor normative în vigoare.

Articolul 39. Omologarea și certificarea

(1) Pentru a fi înmatriculate și admise în trafic rutier, vehiculele trebuie să fie omologate și certificate în baza condițiilor tehnice și a metodologiei stabilite de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

(2) Prin omologare și certificare pentru admitere în trafic rutier se verifică gradul de corespundere a vehiculelor cu normele tehnice, cu exigențele de siguranță a traficului și de protecție a mediului, precum și utilizarea lor la destinație.

(3) Caracteristicile constructive sau de folosință ale vehiculelor omologate sau certificate pentru a fi admise în trafic rutier nu pot fi modificate decât în condițiile legii.

(5) Categoriile de vehicule care pot fi admise în trafic rutier fără a fi omologate se stabilesc prin ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii drumurilor.

Articolul 40. Organizarea activității de inspecție tehnică periodică

(1) Inspecția tehnică periodică se efectuează în cadrul stațiilor de inspecție tehnică specializate și autorizate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, în condițiile prezentei legi.

(2) Stațiile autorizate să desfășoare activitate de inspecție tehnică periodică nu au dreptul să ceseze această activitate.

(3) În activitatea stațiilor de inspecție tehnică este admisă utilizarea doar a aparatelor de măsurare verificate metrologic, precum și a utilajului special prevăzut de reglementările tehnice și metodologia de prestare a serviciilor de inspecție tehnică periodică.

(4) La activitatea de inspecție tehnică periodică este admis doar personalul pregătit și atestat profesional în cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier.

(5) Periodicitatea efectuării inspecției tehnice periodice pentru autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova este următoarea:

a) o dată la 6 luni – pentru autovehiculele antrenate la transportul călătorilor în folos public și cele implicate în transportarea mărfurilor periculoase;

b) o dată pe an – pentru alte tipuri de autovehicule.

(6) Datele cu referință la vehiculele supuse inspecției tehnice periodice se generalizează zilnic, cu transmiterea ulterioară a acestora, în formă electronică, către Registrul de stat al transporturilor și la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

(7) Modelul raportului de inspecție tehnică periodică, precum și cel al ecusonului corespunzător eliberat vehiculelor inspectate sînt stabilite de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Articolul 41. Condițiile de autorizare a activității de inspecție tehnică periodică

(1) Autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică se acordă întreprinderii care îndeplinește cumulativ:

- a) condiția de onorabilitate;
- b) condiția privind baza tehnico-materială;
- c) condiția privind competența profesională.

(2) Condiția de onorabilitate se consideră îndeplinită în cazul în care cadrele manageriale și experții de inspecție tehnică angajați:

a) nu au fost condamnați pentru infracțiuni care îi fac incompatibili cu activitatea prestată și nu au fost privați, printr-o hotărîre judecătorească definitivă, de dreptul de a ocupa anumite funcții;

b) nu au fost sancționați contravențional pentru încălcări repetate, în decursul unui an calendaristic, ale normelor în vigoare privind drepturile de muncă, condițiile de plată și de angajare sau privind regimul din transporturi.

Condiția de onorabilitate rămîne neîndeplinită pînă la expirarea termenului de prescripție privind răspunderea contravențională, stingerea antecedentelor penale sau reabilitarea judecătorească, după caz.

(3) Condiția privind baza tehnico-materială se consideră îndeplinită dacă solicitantul face dovada că deține în folosință exclusivă și permanentă, în proprietate sau cu contract de locațiune, spații adecvate care permit accesul liber al vehiculelor la standurile de inspecție, precum și dispune, cu drept de proprietate sau cu contract de leasing/locațiune, de următoarele amenajări și echipamente tehnice:

a) canal de vizitare (cu adîncime corespunzătoare) cu instalație de iluminare (lampă portabilă de 12 sau 24 V), prevăzut cu platforme culisante pentru verificarea jocurilor în articulații care să permită minimum 4 mișcări liniare;

b) instalație pentru evacuarea gazelor de eșapament;

c) stand de frînare cu role;

d) analizor cu 4 gaze (pentru CO și λ) cu precizie de minimum:

$\pm 0,06\%$ pentru CO;

$\pm 0,5\%$ pentru CO₂;

$\pm 0,1\%$ pentru O₂;

± 12 ppm pentru HC;

e) opacimetru, destinat măsurării opacității gazelor de eșapament emise de motoarele cu aprindere prin comprimare, cu o precizie de minimum $\pm 0,2 \text{ m}^{-1}$;

f) aparat de control al farurilor prevăzut cu nivelă;

g) dispozitiv de măsurare a presiunii în pneuri, cu o precizie de $\pm 0,25 \text{ atm}$;

h) dispozitiv de măsurare a adîncimii profilului pneurilor, cu o precizie de $\pm 0,1 \text{ mm}$;

i) cîntar pentru măsurarea maselor (independent sau integrat în standul de frînare), cu o precizie de minimum $\pm 2\%$ din valoarea măsurată;

j) dispozitiv pentru verificarea amortizatoarelor prevăzut cu excitator la 15 Hz, în cazul liniilor de control destinate inspecției tehnice periodice a autoturismelor;

k) dispozitiv de măsurare a jocului volanului, cu o precizie de $\pm 0,5^\circ$;

l) indicator al lichidului de frînă;

m) dispozitiv de apreciere a nivelului de zgomot (cu excepția stațiilor autorizate pentru efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor rutiere cu masa totală autorizată de pînă la 3500 kg inclusiv);

n) stand de control al unghiului de reglare a roților de direcție;

o) aparat de măsurare a coeficientului de transparență a geamurilor, cu compensare automată de lumină ambientală, indiferent de grosimea geamurilor auto, cu o precizie de minimum 2%;

p) cameră video cu conectare la rețeaua locală de calculatoare, pentru completarea informației privind mijloacele de transport supuse inspecției tehnice periodice;

q) utilaj de calcul conectat la un program unic de evidență a inspecției tehnice periodice, pentru monitorizarea procesului tehnologic și asigurarea schimbului informațional cu Registrul de stat al transporturilor și cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

(4) Condiția privind competența profesională se consideră îndeplinită dacă solicitantul face dovada că are angajați cadre manageriale și experți, cu contract de muncă, cu studii superioare sau medii de specialitate în domeniul ingineriei și/sau al tehnologiei transportului auto și cu certificat de atestare profesională, iar pentru experți, suplimentar, și permis de conducere valabil pentru categoriile de vehicule pentru care se va presta activitatea de inspecție tehnică periodică.

Articolul 42. Genurile de activitate incluse în autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

(1) În funcție de destinația și masa totală maximă autorizată a vehiculelor inspectate, autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică include următoarele genuri de activitate:

a) efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor rutiere cu masa totală autorizată de până la 3500 kg inclusiv;

b) efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor rutiere, inclusiv a vehiculelor rutiere cu masa totală autorizată mai mare de 3500 kg;

c) efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor rutiere în conformitate cu cerințele actelor normative ale Conferinței Europene a Miniștrilor de Transport (CEMT);

d) efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor rutiere în conformitate cu condițiile [Acordului european referitor la transportul rutier internațional de mărfuri periculoase \(ADR\)](#);

e) efectuarea inspecției tehnice periodice a vehiculelor rutiere în conformitate cu condițiile Acordului cu privire la transporturile internaționale de produse perisabile și cu privire la mijloacele de transport speciale care trebuie folosite pentru aceste transporturi (ATP).

(2) Autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică include mențiunea cu privire la genul/genurile de activitate prevăzute la alin.(1) pentru care a fost autorizată stația de inspecție tehnică.

Articolul 43. Documentele necesare pentru eliberarea autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

Pentru obținerea autorizației, solicitantul va depune la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, pentru fiecare subdiviziune a stației de inspecție tehnică, un dosar de autorizare, care va cuprinde:

a) cererea de forma stabilită;

b) copia de pe certificatul de înregistrare a întreprinderii, eliberat de Camera de Înregistrare de Stat;

c) copia de pe statutul întreprinderii;

d) actele din care să reiasă dreptul de deținere sau de folosință a edificiului;

e) declarația pe proprie răspundere privind îndeplinirea cerinței de onorabilitate;

f) copiile de pe certificatele de atestare profesională ale managerului responsabil de activitatea stației și ale personalului care efectuează inspecția tehnică periodică;

g) lista aparatelor și utilajelor din dotarea stației;

h) copiile de pe certificatele valabile de verificare metrologică a echipamentului și mijloacelor de măsurare, precum și copiile de pe certificatele de atestare metrologică a standurilor și utilajului de încercări;

i) schița stației, cu indicarea dimensiunilor și amplasării aparatelor și a utilajelor din dotarea stației, a parcării, vecinătăților.

Articolul 44. Examinarea cererii privind eliberarea autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

(1) Cererea de autorizare a stației de inspecție tehnică se examinează de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în termen de 10 zile și, în funcție de îndeplinirea condițiilor necesare, se eliberează autorizația sau se comunică în scris refuzul motivat.

(2) În cazul în care se constată neregularități la documentația depusă, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor va informa despre acest fapt solicitantul cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea termenului prescris, precizând modul de remediere a acestora.

(3) În caz de dezacord, solicitantul, în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei, este în drept să înainteze o cerere prealabilă, cu sesizarea ulterioară a instanței de contencios administrativ, în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) Cu 30 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică, întreprinderea va solicita de la organul abilitat prelungirea termenului de valabilitate a acesteia.

Articolul 45. Valabilitatea autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

(1) Autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică se eliberează pe un termen de 5 ani și este condiționată de asigurarea respectării condițiilor legale de desfășurare a activității de inspecție tehnică periodică.

(2) Modelul autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică se stabilește de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

(3) Pe durata de valabilitate a autorizației, titularul acesteia poate solicita încetarea activității, restrângerea sau extinderea domeniului de autorizare.

(4) Autorizația cu termenul de valabilitate depășit este nulă.

Articolul 46. Obligațiile titularului autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

Stația de inspecție tehnică titulară a autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică este obligată:

a) să admită efectuarea inspecției tehnice periodice doar pentru categoriile de vehicule și genurile de activitate incluse în autorizația de inspecție tehnică periodică;

b) să admită la activitatea de inspecție tehnică periodică doar experți atestați profesional corespunzător categoriei din care face parte vehiculul inspectat și genului de activitate solicitat;

c) să respecte reglementările tehnice și metodologia de prestare a serviciilor de inspecție tehnică periodică;

d) să certifice starea tehnică a vehiculului rutier doar după prezentarea acestuia pe linia de testare și susținerea tuturor încercărilor, soldată cu constatarea calificativilor corespunzătoare stabilite de reglementările tehnice și metodologia de prestare a serviciilor de inspecție tehnică periodică;

e) să utilizeze pentru certificarea stării tehnice a vehiculului doar aparate verificate metrologic, precum și utilaj special prevăzut de reglementările tehnice și metodologia de prestare a serviciilor de inspecție tehnică periodică;

f) să menționeze în raportul de inspecție tehnică periodică toate defectele constatate care condiționează respingerea vehiculului rutier, precum și să nu admită menționarea în raport a unor neconformități tehnice pe care vehiculul rutier nu le prezintă;

g) să transmită la timp către Registrul de stat al transporturilor și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor datele complete și veridice cu privire la activitatea de inspecție tehnică periodică;

h) să nu admită la completarea raportului de inspecție tehnică periodică alte persoane decât expertul de inspecție tehnică atestat căruia i-a fost distribuită ștampila pentru aplicare pe raport;

i) să acumuleze și să păstreze în arhivă timp de 3 ani dosarele privind vehiculele inspectate, care vor include documentele minime necesare stabilite în metodologia de prestare a serviciilor de inspecție tehnică periodică;

j) să înștiințeze autoritatea emitentă a autorizației, în termen de cel mult 10 zile, despre modificările datelor indicate în documentele anexate la cererea pentru eliberarea autorizației și a condițiilor care au stat la baza eliberării acesteia.

Articolul 47. Restrângerea, suspendarea și retragerea autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

(1) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor restrânge, suspendă sau retrage autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică, precum și retrage certificatul de atestare profesională a expertului de inspecție tehnică. În cazul retragerii autorizației, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, în termen de 3 zile lucrătoare, se adresează în instanța de judecată. În caz contrar, retragerea este nulă.

(2) Autorizația se suspendă pe un termen de 30 de zile în cazul constatării repetate, în decurs de un an, a abaterilor de la normele de desfășurare a activității de inspecție tehnică periodică. Pentru fiecare abatere suplimentară constatată în decursul aceluiași an după aplicarea primei suspendări, autorizația se suspendă pe un termen de 60 de zile. Se consideră abatere:

a) nerespectarea metodologiei de prestare a serviciilor de inspecție tehnică periodică;

b) transmiterea către Registrul de stat al transporturilor și/sau Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a unor date incomplete, eronate sau fictive cu privire la activitatea de inspecție tehnică periodică;

c) nemenționarea în raportul de inspecție tehnică periodică a tuturor defectelor constatate care condiționează respingerea vehiculului rutier;

d) utilizarea unui aparat de măsurare sau utilaj cu termenul de valabilitate expirat a buletinului de verificare metrologică sau în lipsa acestui buletin;

e) completarea raportului de inspecție tehnică periodică de către o altă persoană decât expertul de inspecție tehnică atestat căruia i-a fost distribuită ștampila pentru aplicare pe raport;

f) menționarea în raportul de inspecție tehnică periodică a unor neconformități tehnice pe care vehiculul nu le prezintă;

g) lipsa documentelor minime necesare din dosarul vehiculului care a trecut inspecția tehnică periodică;

h) abaterea comisă de un expert de inspecție tehnică, soldată cu retragerea certificatului de atestare profesională.

(3) Autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică se restrânge pentru anumite categorii de vehicule și/sau pentru anumite genuri de activitate incluse în aceasta, pe perioada în care nu mai sînt îndeplinite condițiile necesare efectuării inspecției tehnice periodice, care au stat la baza eliberării autorizației.

(4) Autorizația se retrage:

- 1) la cererea întreprinderii privind încetarea activității de inspecție tehnică periodică;
- 2) dacă se constată că întreprinderea a furnizat documente false sau documente conținând informații eronate la momentul solicitării autorizației;
- 3) dacă nu sînt respectate condițiile care au stat la baza eliberării autorizației;
- 4) în cazul comiterii repetate, în decurs de un an, a unor abateri grave de la normele de desfășurare a activității de inspecție tehnică periodică, după cum urmează:
 - a) certificarea stării tehnice a vehiculului în lipsa acestuia;
 - b) confirmarea drept corespunzătoare a stării tehnice a unui vehicul care nu corespunde cerințelor tehnice;
 - c) certificarea stării tehnice a vehiculului în perioada în care autorizația este suspendată sau restrînsă pentru genul de activitate respectiv;
 - d) certificarea stării tehnice a vehiculului în perioada în care aparatele de măsurare sau utilajul necesar efectuării inspecției tehnice periodice nu îndeplinesc cerințele reglementărilor tehnice sau în lipsa aparatelor și utilajelor necesare pentru efectuarea inspecției tehnice periodice;
 - e) efectuarea inspecției tehnice periodice la vehicule din categorii necuprinse în autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică sau de către expertul de inspecție tehnică care nu este atestat corespunzător genului de activitate solicitat sau care are certificatul de atestare profesională retras.

Articolul 48. Condițiile de atestare profesională a cadrelor manageriale și a experților pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

(1) Persoana care solicită eliberarea sau reînnoirea certificatului de manager pentru activitatea de inspecție tehnică periodică trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să dețină diplomă de studii superioare sau medii de specialitate în domeniul ingineriei și/sau al tehnologiei transportului auto;
- b) să aibă o vechime în muncă de minimum 5 ani în domeniul reparației, inspecției sau deservirii tehnice a vehiculelor rutiere;
- c) să urmeze un curs de calificare inițială sau, după caz, de formare periodică a managerilor antrenați în activitatea de inspecție tehnică periodică, soldat cu promovarea unui test-grilă de evaluare.

(2) Persoana care solicită eliberarea sau reînnoirea certificatului de expert pentru activitatea de inspecție tehnică periodică trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să dețină diplomă de studii superioare sau medii de specialitate în domeniul ingineriei și/sau al tehnologiei transportului auto;
- b) să aibă o vechime în muncă de minimum 2 ani în domeniul reparației sau deservirii tehnice a vehiculelor rutiere;
- c) să urmeze un curs de calificare inițială sau, după caz, de formare periodică a experților antrenați în activitatea de inspecție tehnică periodică, soldat cu promovarea unui test-grilă de evaluare;
- d) să posede permis de conducere valabil corespunzător genului de activitate prestat de stația de inspecție tehnică.

(3) Pregătirea și atestarea profesională a cadrelor manageriale și a experților pentru activitatea de inspecție tehnică periodică în cadrul unităților de instruire a personalului din domeniul transportului rutier licențiate în acest domeniu sînt organizate în baza programelor de instruire și normelor metodologice stabilite de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu avizul Ministerului Educației.

Articolul 49. Eliberarea certificatelor de atestare profesională a cadrelor manageriale și a experților de inspecție tehnică

(1) Certificatele de atestare profesională a managerului și a expertului de inspecție tehnică se eliberează de către unitățile de instruire a personalului din domeniul transportului rutier în urma promovării unui test-grilă.

(2) Atestarea personalului care efectuează inspecția tehnică periodică în conformitate cu prevederile actelor normative ale Conferinței Europene a Miniștrilor de Transport (CEMT), cu prevederile [Acordului european referitor la transportul rutier internațional de mărfuri periculoase \(ADR\)](#) și ale Acordului cu privire la transporturile internaționale de produse perisabile și cu privire la mijloacele de transport speciale care trebuie folosite pentru aceste transporturi (ATP) este condiționată de absolvirea unui curs de specialitate suplimentar în cadrul unei unități de instruire a personalului din domeniul transportului rutier licențiate în acest domeniu, soldat cu promovarea testului-grilă de atestare profesională susținut în fața comisiei de evaluare, cu participarea unui reprezentant al Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor.

(3) În caz de nepromovare a testului-grilă, solicitantul are dreptul la o nouă evaluare în decurs de 14 zile.

(4) După un al doilea test nepromovat, candidatul poate solicita o nouă testare doar după urmarea unui nou curs de pregătire profesională.

(5) Modelul certificatului de atestare profesională a managerului și a expertului de inspecție tehnică este aprobat de Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumurilor. Termenul de valabilitate a certificatului este de 3 ani.

Articolul 50. Retragera certificatului de atestare profesională a expertului de inspecție tehnică

(1) Certificatul de atestare profesională a expertului de inspecție tehnică se retrage de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, în condițiile art.47 alin.(1), în cazul:

a) comiterii repetate, în decurs de un an, a uneia dintre abaterile de la normele de desfășurare a inspecției tehnice periodice stipulate la art.47 alin.(2);

b) comiterii uneia dintre abaterile grave de la normele de desfășurare a inspecției tehnice periodice stipulate la art.47 alin.(4) pct.4).

(2) Decizia cu privire la retragerea certificatului de atestare profesională poate fi contestată de expertul de inspecție tehnică la Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, care va examina cazul în termen de 7 zile de la data depunerii contestației.

(3) În cazul retragerii certificatului de atestare profesională, obținerea unui nou certificat se admite doar după trecerea unei perioade de 60 de zile de la data retragerii certificatului inițial și se efectuează în condițiile art.49.

(4) Persoana căreia i s-a retras certificatul de atestare profesională pentru a treia oară este în drept să presteze activitate de expert de inspecție tehnică numai după expirarea unui termen de 2 ani.

Articolul 51. Controlul asupra activității de inspecție tehnică periodică

(1) Controlul asupra activității de inspecție tehnică periodică ține de competența Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerului Afacerilor Interne, precum și autorității centrale de metrologie, și urmează a fi efectuat în baza principiilor și procedurilor stabilite prin [Legea nr.131 din 8 iunie 2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(2) Stația de inspecție tehnică titulară de autorizație sau, după caz, subdiviziunea acesteia prezintă informațiile și documentele solicitate în cadrul efectuării controlului, asigurând totodată condițiile necesare pentru desfășurarea acestuia.

(3) La finalizarea controlului se întocmește, în două exemplare, un act privind inspectarea stației de inspecție tehnică sau a subdiviziunii acesteia, dintre care unul rămîne la stația verificată. În cazul apariției dubiilor la aplicarea legislației, acestea urmează a fi tratate în favoarea stației de inspecție tehnică.

(4) În cazul în care, în urma controlului, se constată încălcări ale condițiilor de autorizare, Ministerul Afacerilor Interne sau, după caz, autoritatea centrală de metrologie expediază o sesizare în adresa Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, iar în cazul stabilirii altor încălcări ale legislației în vigoare, cu excepția celor prevăzute de legislația penală, contravențională și civilă, înaintează în adresa stației de inspecție tehnică verificate o prescripție pentru înlăturarea neajunsurilor depistate.

(5) La efectuarea controlului, organul de control se va conduce de următoarele principii:

- a) legalitatea și respectarea competenței stabilite de lege;
- b) neadmiterea aplicării de sancțiuni care nu sînt stabilite de lege;
- c) efectuarea cheltuielilor de control din contul statului;
- d) emiterea prescripțiilor pentru înlăturarea încălcărilor constatate în urma controlului;
- e) dreptul de a ataca acțiunile organului de control.

(6) Se interzice aplicarea oricărei sancțiuni fără verificarea corectitudinii ei de către conducătorul organului de control și fără acordarea posibilității ca stația de inspecție tehnică sau subdiviziunea acesteia să o conteste în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 52. Reluarea valabilității autorizației pentru activitatea de inspecție tehnică periodică

(1) Stația de inspecție tehnică căreia i-a fost retrasă autorizația pentru activitatea de inspecție tehnică periodică este în drept să solicite o nouă autorizație numai după expirarea unui termen de 6 luni, perioadă în care nu este în drept să solicite nici autorizarea unei subdiviziuni de inspecție tehnică.

(2) Stația de inspecție tehnică căreia i-a fost retrasă de 3 ori autorizația de desfășurare a activității de inspecție tehnică periodică este în drept să solicite autorizație pentru activitatea de inspecție tehnică periodică numai după expirarea unui termen de 2 ani.

Articolul 53. Înmatricularea sau înregistrarea vehiculelor

(1) Proprietarul este obligat să înmatriculeze vehiculul ori să îl înregistreze, după caz, în modul stabilit, înainte de a-l pune în circulație.

(2) Pentru a circula pe drumuri publice, vehiculele, cu excepția cărucioarelor manuale și a bicicletelor, trebuie să fie înmatriculate ori înregistrate și să poarte plăci cu număr de înmatriculare sau de înregistrare de un model prevăzut în standardele în vigoare.

(3) Autovehiculele și remorcile lor se înmatriculează, în modul stabilit, la autoritatea competentă în a cărei rază teritorială proprietarii sau deținătorii își au domiciliul ori reședința.

(4) Autovehiculele din dotarea Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Informații și Securitate se înregistrează în cadrul acestor instituții și pot, după caz, să fie înmatriculate în condițiile prevăzute la alin.(3).

(5) Evidența vehiculelor înmatriculate este ținută de autoritatea competentă în a cărei rază teritorială proprietarii își au sediul sau domiciliul.

(6) Troleibuzele, ciclomotoarele și vehiculele autopropulsate utilizate în lucrări de construcții de drumuri sau în lucrări agricole, care nu se supun înmatriculării, precum și vehiculele cu tracțiune animală se înregistrează la autoritatea administrației publice locale, care ține evidența lor.

Articolul 54. Certificatul și numărul de înmatriculare

(1) Autoritatea care efectuează înmatricularea unui autovehicul sau a unei remorci eliberează proprietarului sau mandatarului un certificat de înmatriculare, precum și plăci cu număr de înmatriculare. În cazul în care proprietarul vehiculului este o societate de leasing, în certificatul de înmatriculare sau de înregistrare se va menționa, în mod obligatoriu, datele de identificare ale utilizatorului.

(2) Pentru vehiculele prevăzute la art.53 alin.(4) și (6), autoritatea competentă eliberează proprietarilor sau mandatarilor certificate și plăci cu număr de înmatriculare sau atribuie număr de înregistrare, conform categoriei/subcategoriei din care fac parte vehiculele.

(3) Modelul certificatului de înmatriculare și cel al certificatului de înregistrare se stabilesc de Guvern.

(4) Tipurile, structura, dimensiunile plăcilor cu număr de înmatriculare, modul de compunere a numărului pe placă, condițiile privind montarea plăcilor se stabilesc în standardul de stat.

(5) Este interzisă punerea în circulație a vehiculului înmatriculat sau înregistrat care nu are montate plăci cu număr de înmatriculare sau de înregistrare atribuite de autoritatea competentă ori dacă acestea nu sînt conforme standardelor în vigoare sau al cărui certificat de înmatriculare sau de înregistrare este reținut, iar dovada lui înlocuitoare este eliberată fără drept de circulație.

(6) Înmatricularea, înregistrarea sau atribuirea unui număr provizoriu vehiculului se anulează de autoritatea care a efectuat-o dacă se constată că au fost încălcate normele legale referitoare la aceste operațiuni.

Articolul 55. Radierea din Registrul de stat al transporturilor

(1) Radierea vehiculelor din Registrul de stat al transporturilor se face de către autoritatea care a efectuat înmatricularea sau înregistrarea, la cererea proprietarului, în următoarele cazuri:

a) proprietarul sau mandatarul dorește retragerea din circulație a vehiculului și face dovada depozitării acestuia în afara domeniului public;

b) proprietarul sau mandatarul face dovada dezmembrării, casării sau predării vehiculului la unități specializate;

c) vehiculul urmează să fie scos definitiv din Republica Moldova.

(2) Radierea din evidență a vehiculului indisponibilizat prin instituirea de sechestr se poate face prin hotărîre judecătorească, conform legii, de către autoritatea care a efectuat înmatricularea sau înregistrarea.

(3) Este interzisă circulația pe drumurile publice a vehiculelor radiate din Registrul de stat al transporturilor, cu excepția cazului prevăzut la alin.(1) lit.c).

(4) Vehiculul declarat prin hotărîre judecătorească fără stăpîn sau abandonat se radiază din oficiu în termen de 30 de zile de la adoptarea hotărîrii.

Capitolul VI

SIGURANȚA INFRASTRUCTURII RUTIERE. ASIGURAREA MEDICALĂ ÎN SIGURANȚA TRAFICULUI RUTIER”.

Articolul 56. Actele normative și acțiunile privind semnalizarea rutieră

(1) Organizarea, sistematizarea și reglementarea traficului rutier se efectuează în baza [Regulamentului circulației rutiere](#), standardelor și altor acte normative privind siguranța traficului rutier, aprobate de Guvern, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Actele legislative, actele normative și standardele de stat cu privire la traficul rutier trebuie să asigure desfășurarea în plină siguranță a circulației rutiere.

(3) Acțiunile de organizare, de sistematizare și de reglementare a traficului rutier se efectuează în vederea creșterii siguranței lui și capacității de trafic a drumurilor.

(4) Semnalizarea rutieră se efectuează, potrivit [Regulamentului circulației rutiere](#), prin indicatoare, marcaje și semnale luminoase, precum și prin semnalele agenților de circulație.

(5) Mijloacele de semnalizare rutieră se constituie într-un sistem unitar coerent, se realizează și se instalează astfel încât să fie observate cu ușurință și din timp și trebuie să fie în deplină concordanță între ele și într-o stare tehnică de funcționare corespunzătoare. Mijloacele de semnalizare rutieră și alte dispozitive speciale se execută, se instalează, cu avizul poliției, și se întrețin de către administratorul de drum.

Articolul 57. Obligațiile administratorului de drum

(1) Autoritățile administrației publice locale sau, după caz, antreprenorul ori executantul lucrărilor de drum sînt obligați, în corespundere cu avizul Ministerului Afacerilor Interne, cu reglementările tehnice și cu standardele de stat în vigoare, să semnalizeze lucrările prin aplicarea de marcaje, instalarea de indicatoare sau de alte dispozitive speciale, pe care le mențin în permanentă stare de funcționare.

(2) Administratorul de drum este obligat să semnalizeze corespunzător, cît mai urgent orice obstacol, aflat pe partea carosabilă sau pe acostament, care stînjenește sau pune în pericol siguranța traficului și să ia toate măsurile de înlăturare a acestui obstacol.

(3) Administratorul drumului este obligat să amenajeze, cu avizul poliției rutiere, stațiile vehiculelor de rută.

(4) Se interzice amplasarea construcțiilor de orice fel și practicarea comerțului pe acostament sau pe partea carosabilă, iar în afara localităților, și în zona de siguranță a drumului public.

(5) În perimetrul stațiilor vehiculelor de rută pot fi amenajate doar spații:

a) de așteptare pentru călători;

b) de comercializare a biletelor de călătorie.

(6) În caz de producere a unui accident în trafic rutier ca urmare a stării drumului, dotării lui necorespunzătoare sau incorecte cu mijloace de semnalizare, administratorul de drum, antreprenorul ori executantul lucrărilor de drum poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

(7) Orice măsură de restricție a circulației pe drumurile publice este dispusă de administratorul de drum numai cu avizul poliției rutiere.

(8) Prin derogare de la alin.(7), pe banda de urgență, destinată staționării autovehiculelor numai în cazuri justificate, precum și circulației autovehiculelor cu regim prioritar care se deplasează la intervenții sau în misiuni cu caracter de urgență, poliția rutieră poate dispune, fără acordul administratorului de drum, măsuri temporare de restricție.

(9) Pentru desfășurarea în siguranță a circulației pe drumurile publice ori din motive de securitate națională, poliția rutieră poate solicita administratorului de drum executarea sau, după caz, desființarea de amenajări rutiere.

(10) Administratorul de drum este obligat să stabilească, la sesizarea poliției, limitări de viteză sau alte reglementări de circulație în zonele cu risc sporit de accident de pe sectoarele de drum aflate în administrarea sa și să ia măsuri de amenajare.

(11) Se interzice amplasarea, în zona drumurilor publice, de construcții, panouri sau dispozitive ce pot fi confundate cu indicatoarele de semnalizare rutieră ori a amenajărilor ce pot distra atenția participanților la trafic, punînd în pericol siguranța circulației.

Articolul 58. Auditul și inspecția de siguranță rutieră

(1) Modul de organizare a activității de audit de siguranță rutieră, inspecție de siguranță rutieră și evaluarea de impact asupra siguranței rutiere, precum și reglementarea exercitării profesiei de auditor de siguranță rutieră se stabilesc de Guvern.

(2) Auditul de siguranță rutieră este parte integrantă a managementului siguranței rutiere, prin care se realizează evaluarea impactului asupra siguranței rutiere al diferitor alternative ale proiectelor de construcție a drumurilor publice, ale proiectelor de reabilitare și/sau de modernizare a drumurilor publice existente, precum și ale proiectelor privind inspecția de siguranță rutieră, în vederea identificării detaliate a riscurilor care pot contribui la producerea accidentelor rutiere, în scopul creșterii siguranței infrastructurii rutiere.

(3) Auditul de siguranță rutieră se realizează pentru infrastructura rutieră aflată în proiectare, construcție, reabilitare și/sau modernizare.

(4) Auditul de siguranță rutieră se realizează pe baza normativelor de specialitate, inclusiv a celor internaționale.

(5) Scopul auditului de siguranță rutieră constă în asigurarea și creșterea gradului de siguranță a circulației pe drumurile publice, prevenirea pierderii de vieți, prevenirea vătămării integrității corporale a persoanelor, precum prevenirea pagubelor materiale produse în urma accidentelor în traficul rutier.

Articolul 59. Asigurarea medicală în siguranța traficului rutier

(1) Asigurarea medicală în siguranța traficului rutier rezidă în:

a) examinarea, reexaminarea psihofiziologică și medicală obligatorie a conducătorilor și a candidaților la conducători de autovehicule;

b) efectuarea de teste medicale la ieșirea pe rută, la întoarcere și examinarea curentă;

c) acordarea de asistență medicală persoanelor traumatizate în accidente în trafic rutier;

d) instruirea participanților la trafic rutier, angajaților poliției și ai altor structuri specializate privind acordarea de prim ajutor medical în caz de accident în traficul rutier.

(2) Examinarea, reexaminarea psihofiziologică și medicală obligatorie a conducătorilor și a candidaților la conducători de autovehicule se efectuează pentru a se stabili contraindicații sau restricții în activitatea lor.

(3) Cadrele medicale abilitate să testeze psihofiziologic și medical conducătorii de vehicule sînt obligate să informeze unitatea poliției rutiere în a cărei rază teritorială își desfășoară activitatea despre persoanele constatate inapte de a mai fi titular de permis de conducere, în vederea ridicării acestui permis în modul stabilit.

Articolul 60. Finanțarea acțiunilor cu caracter de siguranță rutieră

(1) Pentru finanțarea acțiunilor cu caracter de siguranță rutieră este creat un cont special pentru siguranța rutieră, constituit din donațiile și granturile oferite de organizații de caritate și donatori din țară și de peste hotare, precum și din alte surse care nu contravin legislației.

(2) Mijloacele contului special pentru siguranța rutieră sînt gestionate în modul stabilit de Guvern.

Capitolul VII RĂSPUNDEREA

Articolul 61. Răspunderea

Persoanele fizice și persoanele juridice vinovate de încălcarea dispozițiilor prezentei legi poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul VIII DISPOZIȚII FINALE

Articolul 62.

Guvernul, în termen de 6 luni, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 7 iunie 2007.

Nr.131-XVI.

Anexă

CONDIȚII MINIME
de dotare cu echipamente și materiale didactice pentru desfășurarea
activității de instruire a conducătorilor de autovehicule și/sau
a instructorilor în conducere auto

Secțiunea 1

Dotarea spațiilor pentru lecțiile teoretico-practice

1. Materiale didactice necesare pentru dotarea auditoriului destinat lecțiilor teoretico-practice la modulele *Bazele legislației în traficul rutier, Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier, Acordarea primului ajutor*:

a) fond de carte și de materiale didactice adecvate modulelor prevăzute de programă, în număr de cel puțin un exemplar de manual pentru fiecare candidat înmatriculat;

b) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video la modulul *Bazele legislației în traficul rutier* privind:

- indicatoarele rutiere și panourile adiționale;
- marcajele rutiere;
- mijloacele de identificare a unor vehicule;
- dispozitivele de semnalizare luminoasă (semafoarele);
- simulatoare privind semnalele agentului de circulație și semnalele luminoase;
- c) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video privind:
- semnalele conducătorilor de vehicule;
- folosirea dispozitivelor de iluminare exterioară și a dispozitivelor de semnalizare luminoasă și sonoră;

- începutul deplasării și schimbarea direcției de mers;
- poziția vehiculelor pe carosabil;
- viteza de deplasare și distanța dintre vehicule;
- depășirea și trecerea în sensuri opuse;
- circulația în intersecții;
- trecerea la nivel cu calea ferată;
- oprirea și staționarea voluntară, parcare;
- remorcarea autovehiculelor rămase în pană și tractarea remorcilor;
- transportul de persoane și transportarea încărcăturilor;
- circulația pe autostrăzi;
- reguli privind circulația vehiculelor cu regim prioritar etc.;

d) scheme ale itinerarelor de instruire;

e) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video la modulul *Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier* privind:

- parametrii constructivi ai autovehiculului;

- schema autovehiculului, cu indicarea ansamblurilor și subansamblurilor care influențează siguranța traficului;
- așezarea la volan și tehnica utilizării organelor de conducere a autovehiculului;
- modalitățile de frânare a autovehiculului;
- modalitățile de manevrare în spații limitate;
- conducerea autovehiculului în situații și condiții periculoase;
- efectuarea ocolirii, trecerea în sensuri opuse și realizarea depășirii;
- date statistice despre accidente în traficul rutier din localitate, clasificarea lor și cauzele de producere a acestora;

f) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video la modulul *Acordarea primului ajutor* privind:

- anatomia, fiziologia și sistemele corpului uman;
- restabilirea respirației, măsuri de resuscitare cardiorespiratorie (respirația artificială, masajul cardiac extern);
- hemostaza provizorie;
- imobilizarea fracturilor și a luxațiilor cu ajutorul atelelor improvizate;
- poziția de transportare a victimelor;
- componența trusei medicale.

2. Materiale didactice necesare pentru dotarea auditoriului destinat lecțiilor teoretice la modulul *Construcția și exploatarea autovehiculelor din categoria A* (subcategoriile AM, A1, A2, B1):

a) părți componente ale:

- echipamentului de semnalizare și iluminare;
- sistemelor de direcție și frânare;

b) set de echipamente de protecție a conducătorului, a pasagerului (mănuși, cizme, îmbrăcăminte și cască de protecție);

c) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video privind construcția motocicletei.

3. Materiale didactice necesare pentru dotarea auditoriului destinat lecțiilor teoretice la modulul *Construcția și exploatarea autovehiculelor din categoria B*:

a) secțiuni ale:

- motorului și ambreiajului autoturismului;
- subansamblurilor transmisiei și părții rulante;
- subansamblurilor sistemelor de direcție și frânare;

b) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video privind construcția autoturismelor.

Notă: Pentru folosirea rațională a spațiului, în cazul categoriilor A și B, se admite amenajarea unui auditoriu mixt de studiere a modulelor *Regulamentul circulației rutiere, Bazele comportamentului în conducerea autovehiculului și siguranța traficului rutier, Acordarea primului ajutor, Construcția și exploatarea autovehiculelor*.

4. Materiale didactice necesare pentru dotarea auditoriului destinat lecțiilor teoretico-practice la modulul *Construcția și exploatarea autovehiculelor din categoria C* (subcategoria C1):

a) secțiuni ale:

- motorului, ambreiajului și cutiei de viteze ale camionului;
- reductorului distribuitor;
- prizei de putere;

b) secțiuni ale subansamblurilor părții rulante:

- punțile motoare din față;
- amortizoarele suspensiei;

c) secțiuni ale subansamblurilor dispozitivelor de comandă:

- sistemul de direcție;

- servomecanismul sistemului de direcție;
- sistemul de frînare cu acționare hidraulică și pneumatică;
- d) panouri sau seturi cu părțile componente ale:
 - mecanismului bielă-manivelă;
 - mecanismului de distribuție a gazelor;
 - instalației de răcire;
 - instalației de ungere;
 - instalației de alimentare a motorului cu aprindere prin scînteie (MAS) cu injecție de benzină;
 - instalației de alimentare a motorului cu aprindere prin scînteie (MAS) cu gaze;
 - instalației de alimentare a motorului cu aprindere prin comprimare (MAC - Diesel);
 - instalației de aprindere;
 - echipamentului electric și electronic;
 - instalației de iluminare și semnalizare luminoasă și sonoră;
 - suspensiei pneumatice și cu arcuri;
 - transmisiei cardanice;
 - frînei de staționare;
- e) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video privind construcția și exploatarea autocamioanelor;
- f) materiale didactico-ilustrative sau video privind:
 - modalitățile de îndeplinire a actelor: foi de parcurs, facturi fiscale etc.;
 - clasificarea autovehiculelor (categoria, tipul vehiculului, masa maximă autorizată și destinația);
 - instrucțiunile de utilizare și datele tehnice ale tahografului;
 - normele de reglementare a regimului de lucru al conducătorilor în procesul de exploatare a autovehiculelor.

5. Materiale didactice necesare pentru dotarea auditoriului destinat lecțiilor teoretico-practice la modulul *Construcția și exploatarea autovehiculelor* din categoria D (subcategoria D1):

- a) secțiuni ale:
 - mecanismului de direcție;
 - sistemului de frînare;
 - suspensiilor pneumatice;
 - mecanismului de deschidere (închidere) a portierelor;
- b) materiale privind construcția și datele tehnice ale tahografului;
- c) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video privind construcția autobuzelor.

6. Materiale didactice necesare pentru dotarea auditoriului destinat lecțiilor teoretico-practice la modulul *Construcția și exploatarea ansamblurilor de vehicule* din categoriile BE, CE, DE (subcategoriile C1E, D1E):

- a) subansambluri ale:
 - sistemului de frînare;
 - dispozitivului de tracțiune-cuplare (reazem-cuplare);
- b) secțiuni ale dispozitivelor sistemului de frînare al remorcilor:
 - filtru magistral;
 - supapă de derivație bimagistrală de limitare;
 - distribuitor de aer;
 - robinet de desfrînare;
 - supapă electromagnetică;
 - elemente de conectare și supape de frînare;

c) set de placarde sau materiale didactico-ilustrative ori video privind construcția ansamblurilor de vehicule.

Notă: Pentru folosirea rațională a spațiului se admite amenajarea unui auditoriu mixt de studiere a modulelor *Construcția și exploatarea vehiculelor din categoriile/subcategoriile C, C1, D, D1* și *Construcția și exploatarea ansamblurilor de vehicule din categoriile/subcategoriile BE, C1E, CE, D1E, DE*.

7. Auditoriile vor fi dotate cu tablă de scris, mese, scaune și vor corespunde normelor sanitaro-igienice.

Secțiunea a 2-a

Terenurile pentru instruire în conducerea autovehiculelor

8. Terenurile de instruire și verificare a aptitudinilor și comportamentului în conducerea autovehiculelor vor corespunde următoarelor condiții de amenajare și dotare:

a) terenul pentru instruire va dispune de o suprafață acoperită cu îmbrăcăminte (pavată, pietruită, asfaltată, betonată etc.);

b) suprafața terenului va fi suficientă pentru amplasarea concomitentă a tuturor elementelor prevăzute de programul de instruire, astfel încât să fie posibilă exersarea eficientă și în plină siguranță a manevrelor în conducerea vehiculului;

c) elementele terenului (cu excepția declivităților rampei/pantei și rampei/platformei de încărcare) vor fi amenajate corespunzător sau vor fi improvizate prin indicatoare și marcaje rutiere, jaloane sau stegulețe pe suporturi portative;

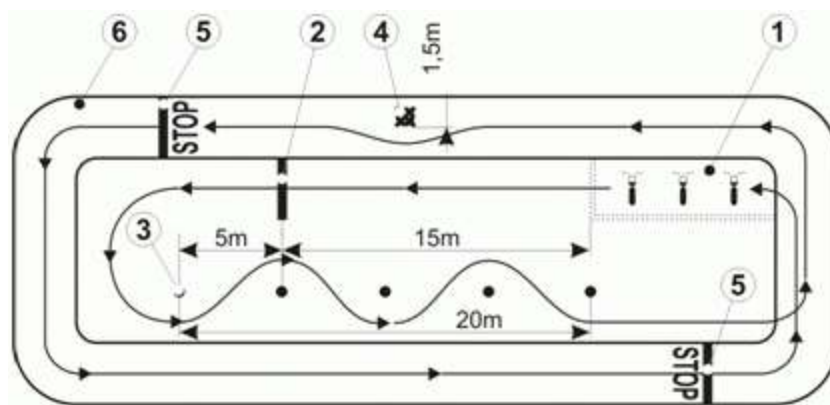
d) declivitățile pentru executarea exercițiilor de deplasare în rampă și pantă vor fi naturale, în cazul în care relieful terenului de instruire permite acest lucru, ori amenajate în mod artificial din pământ sau alte materiale de construcții. Valoarea declivităților rampei și pantei trebuie să fie în limitele de 7–16%;

e) rampa/platforma de încărcare/descărcare va corespunde figurii nr.3, putând fi improvizată din bare metalice cu dimensiunile de lungime și lățime stabilite în figura nr.3 și cu o înălțime corespunzătoare înălțimii platformei vehiculelor de instruire.

9. Elementele obligatorii ale terenurilor de instruire și dimensiunile minim admisibile ale acestora, necesare procesului de instruire și efectuare a probelor de verificare a aptitudinilor și comportamentului în conducerea autovehiculelor, în funcție de categoriile/subcategoriile vehiculelor, vor corespunde schițelor-tip prezentate în figurile nr.1–3.

Figura nr.1

Teren de instruire și efectuare a probelor de verificare a aptitudinilor și comportamentului în conducerea vehiculelor din categoria A (subcategoriile A1, A2)

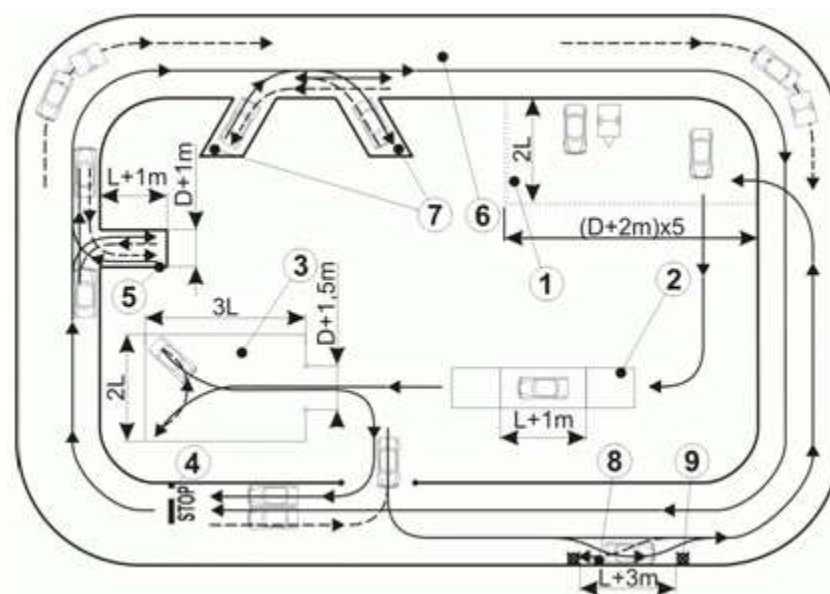

Legendă. Elementele terenului de instruire:

- 1 – teren de instruire inițială;
- 2 – locul de începere a deplasării pe motocicletă;
- 3 – sectorul mișcării în slalom;
- 4 – obstacol improvizat;
- 5 – locuri de efectuare a opririi de urgență;
- 6 – itinerar pe perimetrul terenului (itinerarul poate fi altul decât cel pe perimetrul terenului, cu condiția că se asigură executarea exercițiilor prevăzute de programă).

Figura nr.2

Teren de instruire și efectuare a probelor de verificare a aptitudinilor și comportamentului în conducerea vehiculelor din categoriile B, BE (subcategoria B1)

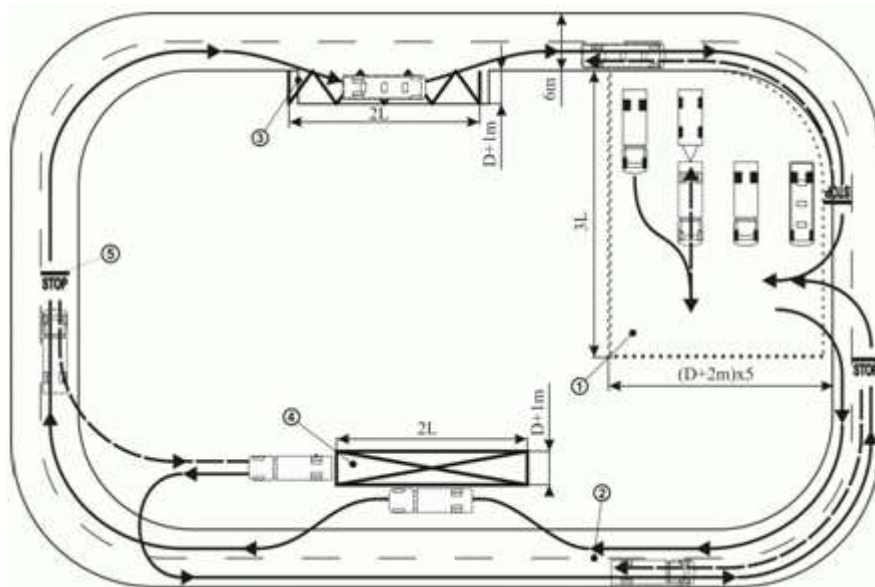

Legendă. Elementele terenului de instruire:

- 1 – teren de instruire inițială;
- 2 – rampă și pantă;
- 3 – spațiu limitat;
- 4 – loc de oprire;
- 5 – parcare sub un unghi drept către carosabil;
- 6 – itinerar pe perimetrul terenului;
- 7 – parcare oblică spre carosabil;
- 8 – parcare paralelă cu carosabilul;
- 9 – obstacol.

Figura nr.3

Teren de instruire și efectuare a probelor de verificare a aptitudinilor și comportamentului în conducerea vehiculelor din categoriile C, CE, D, DE (subcategoriile C1, C1E, D1, D1E)

Legendă. Elementele terenului de instruire:

- 1 – teren pentru instruirea inițială;
- 2 – itinerar pe perimetrul terenului;
- 3 – stație improvizată pentru vehiculele de rută;
- 4 – rampă/platformă de încărcare;
- 5 – loc de oprire.

Note la figurile nr.2 și 3:

1. Prin săgeți se demonstrează una dintre posibilele succesiuni de exersare a manevrelor, liniile continue semnifică deplasarea vehiculului cu fața, cele întrerupte – deplasarea vehiculului cu spatele; L și D sînt dimensiunile de gabarit ale vehiculelor de instruire, respectiv lungimea și lățimea vehiculului.

2. Schița-tip este prevăzută pentru instruirea concomitentă cu cinci vehicule. Prin urmare, terenul pentru instruirea inițială, în funcție de numărul de vehicule utilizate pentru instruirea concomitentă pe teren, poate avea alte dimensiuni.

10. Amplasarea elementelor terenului de instruire poate fi alta decît cea arătată pe schița-tip, dar nu este permisă excluderea acestora.

11. Este permisă amenajarea unor terenuri mixte pentru toate categoriile, cu condiția că se respectă dimensiunile elementelor și se garantează siguranța cursanților.

Secțiunea a 3-a

Vehiculele de instruire și echipamentul acestora

12. Vehiculele utilizate în procesul de instruire și efectuare a probelor de verificare a aptitudinilor și comportamentului în conducere vor fi echipate cu:

- a) comandă dublă (ambreiaj, frînă);
- b) oglinzi retrovizoare pentru cursant și instructor;
- c) semnul de identificare “Ș” (școala), conform cerințelor [Regulamentului circulației rutiere](#).

13. În funcție de categorie (subcategorie), vehiculul va fi dotat cu motor de o anumită cilindree și putere, va poseda proprietăți dinamice și de tracțiune adecvate cerințelor, se va încadra în anumiți parametri tehnici constructivi și de dimensiune, după cum urmează:

a) subcategoria A1 – motociclete fără ataș, care au o capacitate cilindrică de cel puțin 120 cm³ și care pot atinge o viteză de cel puțin 90 km/h;

b) subcategoria A2 – motociclete fără ataș, cu capacitatea cilindrică de cel puțin 400 cm³ și puterea motorului de cel puțin 25 kW;

c) categoria A – motociclete fără ataș, cu capacitatea cilindrică de cel puțin 600 cm³ și puterea motorului de cel puțin 40 kW;

d) categoria B – vehicule din categoria B, cu patru roți, care pot atinge o viteză de cel puțin 100 km/h;

e) categoria BE – ansamblu compus dintr-un vehicul din categoria B și o remorcă cu masa maximă autorizată de cel puțin 1000 kg, care poate atinge o viteză de cel puțin 100 km/h și care nu se încadrează în categoria B. Compartimentul de marfă din remorcă constă dintr-un corp închis care este cel puțin tot atât de lat și înalt ca și autovehiculul; corpul închis poate fi, de asemenea, puțin mai îngust decât autovehiculul, cu condiția ca vederea în spate să fie posibilă doar prin utilizarea oglinzilor retrovizoare exterioare ale autovehiculului; masa reală a remorcii trebuie să fie de cel puțin 800 kg;

f) subcategoria B1 – cvadriciclu cu motor care poate atinge o viteză de cel puțin 60 km/h;

g) categoria C – un vehicul din categoria C cu masa maximă autorizată de cel puțin 12000 kg, cu lungimea de cel puțin 8 m, cu lățimea de cel puțin 2,40 m, care poate să atingă o viteză de cel puțin 80 km/h; prevăzut cu sistem de prevenire a blocării roților în timpul frînării (ABS), echipat cu o cutie de viteze cu cel puțin opt trepte de mers înainte și aparatură de înregistrare (tahograf); compartimentul de marfă constă dintr-un corp închis care este cel puțin tot atât de lat și înalt ca și cabina; masa reală a vehiculului trebuie să fie de cel puțin 10000 kg;

h) categoria CE – un vehicul articulat sau un ansamblu compus dintr-un vehicul din categoria C și o remorcă cu lungimea de cel puțin 7,50 m; atât vehiculul articulat, cât și ansamblul au o masă maximă autorizată de cel puțin 20000 kg, o lungime de cel puțin 14 m și o lățime de cel puțin 2,40 m, pot atinge o viteză de cel puțin 80 km/h, sînt prevăzute cu sistem de prevenire a blocării roților în timpul frînării (ABS), sînt echipate cu o cutie de viteze cu cel puțin opt trepte de mers înainte și aparatură de înregistrare (tahograf); compartimentul de marfă din remorcă constă dintr-un corp închis care este cel puțin tot atât de lat și înalt ca și cabina; masa reală atât a vehiculului articulat, cât și a ansamblului trebuie să fie de cel puțin 15000 kg;

i) subcategoria C1 – un vehicul din subcategoria C1 cu masa maximă autorizată de cel puțin 4000 kg, cu o lungime de cel puțin 5 m, care poate să atingă o viteză de cel puțin 80 km/h; prevăzut cu sistem de prevenire a blocării roților în timpul frînării (ABS), echipat cu aparatură de înregistrare (tahograf); compartimentul de marfă constă dintr-un corp închis care este cel puțin tot atât de lat și înalt ca și cabina;

j) subcategoria C1E – un ansamblu alcătuit dintr-un vehicul din subcategoria C1 și o remorcă cu masa maximă autorizată de cel puțin 1250 kg; acest ansamblu are lungimea de cel puțin 8 m și poate să atingă o viteză de cel puțin 80 km/h; compartimentul de marfă al remorcii constă dintr-un corp închis care este tot atât de lat și înalt ca și cabina; de asemenea, corpul închis poate să fie puțin mai îngust decât cabina, cu condiția ca vederea în spate să fie posibilă doar prin utilizarea oglinzilor retrovizoare exterioare ale autovehiculului; masa reală a remorcii trebuie să fie de cel puțin 800 kg;

k) categoria D – un vehicul din categoria D cu lungimea de cel puțin 10 m, cu lățimea de cel puțin 2,40 m, care poate atinge o viteză de cel puțin 80 km/h; prevăzut cu sistem de prevenire a blocării roților în timpul frînării (ABS), echipat cu aparatură de înregistrare (tahograf);

l) categoria DE – un ansamblu compus dintr-un vehicul din categoria D și o remorcă cu masa maximă autorizată de cel puțin 1250 kg, lățimea de cel puțin 2,40 m, care poate atinge o viteză de cel puțin 80 km/h; compartimentul de marfă al remorcii constă dintr-un corp închis care are cel puțin 2 m lățime și 2 m înălțime; masa reală a remorcii trebuie să fie de cel puțin 800 kg;

m) subcategoria D1 – un vehicul din subcategoria D1 cu masa maximă autorizată de cel puțin 4000 kg, cu lungimea de cel puțin 5 m, care poate să atingă o viteză de cel puțin 80 km/h; prevăzut cu sistem de prevenire a blocării roților în timpul frînării (ABS), echipat cu aparatură de înregistrare (tahograf);

n) subcategoria D1E – un ansamblu compus dintr-un vehicul din subcategoria D1 și o remorcă cu masa maximă autorizată de cel puțin 1250 kg, care poate atinge o viteză de cel puțin 80 km/h; compartimentul de marfă al remorcii constă dintr-un corp închis care are cel puțin 2 m lățime și 2 m înălțime; masa reală a remorcii trebuie să fie de cel puțin 800 kg.

14. Începînd cu 1 ianuarie 2017, vehiculele din categoriile BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 și D1E care nu corespund criteriilor menționate la pct.13 nu vor fi admise spre utilizare în procesul de instruire.

* Republicată în temeiul art.IV lit.c) din [Legea nr.109 din 19 iunie 2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.209-216, art.449.

Modificată și completată prin legile Republicii Moldova:

- 1) [Legea nr.109 din 04.06.2010](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.131-134, art.443;
- 2) [Legea nr.304 din 26.12.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.48, art.150;
- 3) [Legea nr.164 din 05.07.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.161-166, art.522;
- 4) [Legea nr.109 din 19.06.2014](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.209-216, art.449.

Legile Republicii Moldova

131/07.06.2007 Lege privind siguranța traficului rutier //Monitorul Oficial 103-106/443, 20.07.2007